

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Červenec – srpen 2022

Ročník 3, číslo 21, 22

**Tomu pak, který působením své moci
mezi námi může učinit neskonale víc,
než zač prosíme a co si dovedeme představit,
jemu samému buď sláva v církvi
a v Kristu Ježíši po všechna pokolení
na věky věků!
(Ef 3,20–21)**

OBSAH

Bůh odpočinutí Charles Spurgeon	3
Kdo je Bůh, kterého uctíváš?	4
Otče náš – naše bratrství Alois Adlof	8
Láska a nenávisť lidu Božího Jan Karafiát	10
Prostředky Boží dobroty	17
Učedníci na cestě do Emauz Jan Hus	20
Abrahamův jásot	26
Slepé oko, hluché ucho Charles Spurgeon	38
Voják Ježíše Krista Albert W. Clark	56
Lidé budou umírat, aby žili, a žít, aby umírali Jan Želivský	65
Myšlenky o kázání James W. Alexander	68

Vydává Jaroslav Kernal
© SoliDeoGloria.cz
Praha 2022

BŮH ODPOČINUTÍ

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

V tuto hodinu spočíváme v zaslíbeních našeho věrného Boha a víme, že jeho slova jsou plná pravdy a moci. Spočíváme v učení jeho Slova, které je samo o sobě útěchou. Odpočíváme ve smlouvě jeho milosti, která je přístavem rozkoše. Ježíšova osoba je tichým místem odpočinku pro jeho lid, a když se k němu přiblížíme při lámání chleba, při naslouchání Slovu, při zkoumání Písma, v modlitbě nebo ve chvále, zjistíme, že jakákoli forma přiblížení se k němu je návratem pokoje do našich duší. Bůh pokoje dává dokonalý pokoj těm, jejichž srdce v něm spočívá.

KDO JE BŮH, KTERÉHO UCTÍVÁŠ?

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Pán Ježíš často používá podobenství k tomu, aby vysvětlil duchovní skutečnosti. A obvykle nejprve ukazuje na to, co chce podobenstvím říct a teprve potom ho říká:

O těch, kteří si na sobě zakládali, že jsou spravedliví, a ostatními pohrdali, řekl toto podobenství. (18,9)

Pán Bůh nám tady jasně říká, kdo je podle něj spravedlivý. Není to ten, kdo si zakládá sám na sobě, na své vlastní spravedlnosti a dobrotě. Nespravedlivý nemusí být nutně člověk bezbožný či zvrácený, ale může to být někdo, je sám o sobě přesvědčen, že je spravedlivý a zakládá si na tom. Tato slova nemíří mezi lidi, kteří Boha popírají, ale míří k těm, kteří ho vyznávají. Zcela konkrétně Pán mluví o farizejích (v. 10), protože někteří z nich tolik stavěli na vlastní spravedlnosti. Pohrdali všemi, kteří nebyli tak dobří, jako oni.

Farizeus se postavil a takto se sám u sebe modlil: „Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyděrači, nepoctivci, cizoložníci, nebo i jako tento celník. Postím se dvakrát za týden a dávám desátky ze všeho, co získám.“ (Lk 18,11–12)

V těchto dvou verších nalezneme celou řadu věcí, které tento farizeus navenek rozhodně nedělal. Nebyl žádný vyděrač – tady zjevný vyděrač, tak jako byli celníci, tedy člověk, který nehlídá sám sebe a nepodřizuje se Bohu v každodenním chození s Bohem. Tento muž měl osobní kázeň. Nebyl to žádný vyděrač. Všechno do puntíku vracel, byl přesný, důkladný. Slovo, které je tu přeloženo jako nepoctivec, znamená doslova nespravedlivý. Tento člověk se rozhodně nepovažoval za nespravedlivého. Nikdy nikoho nezabil – to je častá odpověď, kterou můžeme slyšet, když s lidmi mluvíme o Kristu a o lidské potřebě odpuštění. Tento farizeus také nebyl

cizoložník – rozhodně by odmítl sex s cizí ženou. Jeho „spravedlnost“ je vidět ve dvanáctém verši. Dvakrát týdně se postil a dával desátky, ze všeho, co získal, včetně bylin jako byla máta, routa nebo jiné byliny (Lk 11,42).

Tento muž na sebe mohl být hrdý. Vedle ostatních lidí určitě tak nějak vyčníval. Ale na co že to byl tento muž hrdý? Na sebe, na sebe, a znovu zase na sebe. Jeho já bylo v centru všeho. Takže klidně říká – nejsem jako ostatní lidé. Já jsem pan Někdo! Dnes je celá řada takových pánů a paní Někdo. Druzí lidé je zajímají jen do té míry, do jaké se s nimi mohou srovnávat k lepšímu. Je to jako kdyby se lidé, kteří jsou zavření ve vězení kvůli nedbalosti, povyšovali nad ty, kteří tam jsou kvůli krádežím nebo vraždám. Všichni jsou ve vězení, všichni spáchali zločin. Jistě je tady nějaká míra provinění, ale všichni jsou na stejné lodi.

Nikdo není spravedlivý, není ani jeden, nikdo není rozumný, není, kdo by hledal Boha; všichni se odchýlili, všichni propadli zvrácenosti, není, kdo by činil dobro, není ani jeden. ... všichni zhřešili a jsou daleko od Boží slávy. (Ř 3,10–12,23)

Před Bohem jsou na tom všichni lidé úplně stejně. Před Bohem nemá nikdo žádnou výhodu a nemůže se vychloubat ničím, co sám dokázal. Boží spravedlnost není založená na lidských skutcích. Boží spravedlnost stojí na milosti a je nám zjevená v evangeliu, v Ježíši Kristu a je přijímaná vírou.

Lidská spravedlnost, kterou lidé chtějí předložit Pánu Bohu, kterou se lidé chtějí chlubit jeden druhému, je jako ohyzdné roucho, jako hadry té, jež krvácí (Iz 64,5). Je tady řeč o ženě, která má menstruaci a lidská spravedlnost je tady přirovnaná k hadrům – dnes bychom řekli hygienickým pomůckám, jimiž zachycuje své krvácení. Takto vidí Bůh naší spravedlnost.

Avšak celník stál docela vzadu a neodvážil se ani oči k nebi pozdvihnout; bil se do prsou a říkal: „Bože, slituj se nad mnou hříšným.“ (Lk 18,13)

Hle, jak rozdílný postoj! Muž, který se neodvažuje ani pozdvihnout oči k nebi vedle muže, který hrdě předkládá Pánu Bohu, jak je

ve svých očích dobrý. A tady si musíme položit jednu opravdu důležitou otázku: Jaký je Bůh, ke kterému přistupuješ?

Nabízí se nám tady silné srovnání. Bůh, k němuž se modlil farizeus, byl takovým malým bohem, který tleská lidem. Který je naprosto závislý na lidské spravedlnosti. Bůh farizea není tím Bohem, o kterém se píše v Božím Slově. Farizeův bůh čeká, až k němu člověk přijde, čeká, až mu člověk ukáže, že si opravdu zaslouží, aby ho tento bůh přijal do svého království. Farizeův bůh je výsledkem farizeových představ. Tento farizeus si nestvořil žádnou modlu, které by se chodil někam klanět. Jeho modla vznikla v jeho mysli. Je to hodně podobné, jako když si lidé dnes představují Pána Boha, jako takového hodného staříka na obláčku.

Podobně přistupuje k Bohu mnoho takzvaných křesťanů. Ale pokud člověk přistupuje k bohu, který je výtvořem jeho představ a jeho mysli, neuctívá pravého Boha v Duchu a v pravdě, nepodřizuje se živému Bohu, nemůžeme ho nazývat křesťanem. Mnohým „křesťanům“ se Bůh smrskl v jakéhosi strážného anděla, který je tady jenom pro ně, pro jejich blaho a potěšení, pro naplnění jejich potřeb a žádostí, aby se cítili dobře, aby měli z čeho čerpat energii a sílu, aby jim plnil jejich přání. Takový bůh je bohem, který všechny miluje a na nikoho se nezlobí, a v mnohém je podobný onomu staříkovi na obláčku.

K jakému Bohu v našem příběhu přistupuje celník: to je Bůh s velkým B. Celník se ani neodvažuje přiblížit ke svatyni, bojí se pozdvihnout oči k nebi a volá jedině: „Smiluj se nade mnou!“ Celník zná úplně jiného Boha než farizeus. Bůh, před kterého předstupuje, je svatý a nesnese hřích. Je to Bůh, který je plný moci a slávy, který může protrhnout nebesa a svým ohněm okamžitě zničit hříšníka. Je to Bůh, který skutečně vzbuzuje bázeň. A bázeň před Hospodinem vede k moudrosti (Př 9,10). Když poznáváme Boha takového, jaký doopravdy je, když k němu přistupujeme s úctou, která mu náleží, získáváme moudrost. Ale nestačí jenom vědět, jaký Bůh je. Farizeové znali velmi dobře Písmo a jistě by vám odříkali Boží vlastnosti, jako je svatost, sláva, moc, síla i s jejich definicemi. Ale jak to vidíme na příkladu tohoto farizea,

čemu skutečně věřili, se projevovalo na jejich postoji, na ovoci jejich života.

Farizeus přistupoval k Bohu s pýchou, která pramenila z toho, co si myslel sám o sobě. Nejenom že zde byl pokřivený obraz Boha, ale z něj vyplýval také pokřivený obraz člověka. Tady můžeme dobře vidět, jak tyto dvě věci spolu souvisí – takže, čemu skutečně věříme o Bohu, se bude projevovat na tom, jak k němu přistupujeme a potom z toho vyplývá také to, jak se díváme na sebe. A platí to i opačně – náš pokřivený pohled na sebe pokřivuje naše smýšlení o Bohu. Proto viděl farizeus sám sebe ve svých očích tak dobrého a proto se celník neodvážil pohlédnout vzhůru. Celník dobře věděl o své hříšnosti, zatímco farizeus si nic takového vůbec nepřipouštěl. Celník dobře věděl, že je oddělený od Boha a že jenom Boží milost ho může zachránit, zatímco farizeus si myslel, že kvůli tomu, že dělá některé dobré věci, ho Bůh musí přijmout. Proto je Bůh celníka velký, spravedlivý, svatý, mocný a také milostivý a plný slitování, zatímco farizeův Bůh tleská člověku, straní těm, co se chovají slušně, a přijímá člověka na základě jeho zásluh.

Jak předstupujeme před Pána Boha my? Jaký je náš vlastní postoj? Jaký je náš Bůh? Je to skutečně Stvořitel a Udržovatel všeho? Je to mocný Bůh, který bude soudit nebe i zemi, jehož soud bude naprosto spravedlivý? K jakému Bohu se modlíte? Je to Bůh, jehož zjevuje Písmo nebo je to pouze výsledek vašich přání a představ?

Kéž by vám, milí čtenáři, i toto letní dvojčíslo časopisu Soli Deo Gloria posloužilo k hlubšímu poznání našeho Boha, jeho velikosti a moci a vedlo vás do hlubšího vztahu s Pánem Ježíšem Kristem.

OTČE NÁŠ – NAŠE BRATRSTVÍ

Alois Adlof

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – zde.

„Jediný je váš Mistr, vy všichni jste bratří“ (Mt 23,8). Toto bratrství mezi následovníky jednoho mistra Krista vyznáváme voláním „Otče náš!“

Přístupování k Bohu vylučuje jakékoliv sobectví. Láska našeho Boha nás učí milovat ostatní. Pán Ježíš učí nás milovat všechny lidi i nepřátele a s vřelou láskou je připomínat na našich modlitbách. Vždyť sám Pán za nás, když jsme ještě byli nepřátelé, umřel. Pravá modlitba je zároveň přímluva. Modlitebník žádá dobré věci nejen pro sebe, nýbrž i pro jiné.

Ale zvláště pamatuje na své bratry a sestry v Kristu Ježíši. Společná modlitba a vzájemná přímluva utvrzuje a rozšiřuje lásku, která je hlavním přikázáním našeho Spasitele Božím dětem, a za kterou se tak vroucně modlil, aby byla udělena jeho učedníkům (J 17,26). Kdo se modlí za jiné s voláním k Bohu „Otče můj, který jsi zároveň Otec mého bratra, tedy Otče náš“, nemůže být naplněn hořkostí proti svému bratru.

Kdo je dítětem Božím, musí také milovat děti Boží, a podle této lásky k bratřím poznáme, kdo je dítětem Božím a kdo není. Známost nás může mýlit, vzdělání nás může mýlit, ale láska nemůže klamat, je-li to láska upřímná bez pokrytectví (Ř 12,9). V srdci každého, kdo je dítětem Božím, je rozlita Boží láska skrze Ducha svatého, který mu byl dán (Ř 5,5). Zkoumejme tedy sami sebe, kde stojíme, a naším prubířským kamenem budiž láska k bratřím. Podle této lásky zkoumejme stav své víry, neboť víra působí skrze lásku (Ga 5,6).

Nechť je 13. kap. prvního listu Korintským naším měřítkem! Bratrské milování, čeho je schopno! Ohromné sebezapření a těžkosti podstupuje pravá bratrská láska. Ten Bůh, který je můj Otec, je i mého bratra Otec, neboť oba jsme zrozeni z Boha a nepo-

chybně se bude mému Otci líbit, abych svého bratra miloval jako sebe samého, sloužil mu, odpouštěl mu hříchy a provinění a horlivě, usilovně a vroucně se za něho modlil.

Modlím-li se za svého bratra, za svou sestru, přednáším-li se svými těžkostmi i jejich těžkosti, s jejich žádostmi i své žádosti, mé srdce se rozšiřuje, má láska dosahuje k nebesům, přikrývá hříchy a koná divy víry a soucitu. Cítit se svým bratrem, plakat se svojí sestrou, veselit se v jejich radosti, cítit vlastní poctu, když oni jsou poctěni, zakoušet radost, když jim z očí září blaho, a upřímný zármutek, když mají žal a bol a se vším tím jít k trůnu milosti a předkládat to, jako by to byly i mé záležitosti, to je naplnění této prosby: Otče náš!

A jaké povzbuzení v tom spočívá pro mou víru! Věřím ve společenství svatých. Tisíce Božích dítek volajících „Otče náš!“ se modlí též za mne, za mou slabou víru, za mou zkroušenou duši, za mé potřeby. Modlí se za můj vezdejší chléb, za odpuštění mých hříchů, modlí se, abych byl zbaven pokušení i hříchu. Jaké je to povzbuzení pro dělníky Páně! Rozšíření Božího království není jen mou starostí, ale tisíce mých bratří má stejnou prosbu, tisíce mých bratří chce světit Boží jméno a chtějí se podrobit Boží vůli.

V tom společenství svatých spočívá silná moc, které se ďábel bojí a které se leká svět. Naše přímlyvy se scházejí v nebi. Tam je náš střed, tam u Božího trůnu dojdou všechny naše touhy naplnění. Bratři, sestry! Bůh je náš společný Otec – jsme jeho rodina – jsme jeho vlastní děti – a svoji vlastní bratři a sestry. Přimlouvejme se za sebe. Modleme se společně v lásce; naše prosby a naše přímlyvy Otec rád vyslyší. Milujme se, snášejme se, odpouštějme si, služme si – a to vše kvůli svému láskyplnému, dobrotivému a milosrdnému Otci a kvůli svému prvorozenému bratrovi Pánu Ježíši Kristu, v němž jediné smíme jedním hlasem, jedním zvukem, který je tak rád slyšen v nebi, volat, vzdychat, zpívat, modlit se, cítit: „Otče náš!“

LÁSKA A NENÁVIST LIDU BOŽÍHO

Jan Karafiát

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

*Cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe. (Mt 19,19)
Kdo přichází ke mně a nedovede se zřici svého otce a matky,
své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe,
nemůže být mým učedníkem. (Lk 14,26)*

To první se nám, milí přátelé v Kristu, líbí. To je převzácná věc, ctít otce i matku a milovat je a milovat všechny lidi. To je převzácná věc. Ale to druhé? Vždyť je to pravý opak: v nenávisti mít otce i matku, i tu svou duši! Kohopak tím Kristus získá, koho to k němu přitáhne? Ano, tak se na to dívali přirozeně všichni lidé. Když to pěkně slyšeli, řekli: „Nikdy tak člověk nemluvil jako tento člověk.“ Když ale řekl něco, co se jim nelíbilo, hned namítali: „Proč ho posloucháte? Je posedlý!“

„I vy chcete odejít?“ Nu, kdyby to bylo na vás, všichni byste šli tam, kam vás to táhne. Jenže to je vaše štěstí, že Pán Ježíš prosadí své a ani jeden jediný z vás u něho nebude chybět a budete milovat tak, jak on chtěl, abyste milovali, a nenávidět, jak on chtěl, abyste nenáviděli.

To je krátký obsah mého kázání a dělím si je na čtyři části.

I. To první je ten rozpor: tam milovat a ctít a tady všechno nenávidět

To je neshoda, tedy rozpor, ale je tu jen tehdy, pokud nejste jeho učedníky. A to není jen zde, to je všude v Písmu. Najdete spoustu takových rozporů. To se nesrovnává podle našeho rozumu tam s tím. A ve svém životě toho máte také plno. Tu se vám nezdá, že to, co vás potkalo, je to nejmoudřejší. Kdyby bylo na vás, tak by to chodilo jinak!

Na první pohled tu rozpor je. To první je citát ze Slova Božího: „Cti otce i matku.“ Tady Kristus potvrzuje celý zákon. Vždyť je to jeho zákon! Jak by tedy sobě odporoval?! Takové to máte: Tady si přeje mít lásku a vidíte tu, jak tomu rozumí. Kdo je můj bližní, kterého mám milovat? Nejen Čech, nejen Němec; můj bližní je i ten nepřítel, a když má hlad, jdi a nasyť jej. To všechno se nám líbí.

Ale teď ten druhý text: „Kdo přichází ke mně a nedovede se zříci svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem.“ Vždyť to je pravý opak toho prvního textu! Co tomu řekne nějaký pohan? A ještě mu řekněte, že za to něco dostanete, že vám za to něco pěkného vykvete! Ten pohan řekne: „Co pak vám pokvete za takovou cenu?“

Arci, když se na to díváte, jak se na to díváte. Ale otázka je, jestli jsme jeho učedníci. Řeknete: My si ani nepřejeme, být jeho učedníky, když toto učí! – Nu, zatím tomu ještě nerozumíte, a nad to, rozumíte tomu špatně. Namítnete: „Copak nemáme rozum? Což neslyšíme, co říká? My docela dobře rozumíme, co to je.“ To jste na omylu. Nerozumíte.

V duchovních věcech, než jsme se naučili rozumět, jsme museli nejprve okoušet. Znáte toho učeného pána, Nikodéma. To je doktor teologie. Co mu říká Pán Ježíš? „Milý doktore, ty se musíš znovuzrodit.“ Otevřete si, prosím, Jana 3,4: „Nikodém mu řekl: ‚Jak se může člověk narodit, když už je starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.‘“ Tak tomu rozumí ten doktor. „Vždyť v tom není žádný rozum, co povídáš!“ Arci, pokud to neokoušíš, tak tomu nebudeš rozumět! Jak tomu tedy rozumíte? Když slyšíte, že mám nenávidět otce a matku, vždycky vám zůstane někde ve skrytu myšlenka: „Já nemám mít nikoho rád, a sebe mám mít rád.“ Ale tak to nežádá, ale nejprve abych neměl rád sebe a to proto, že to je s tebou takové, a když vidíš, že to je při druhých takové, jaké to je s tebou, abys při nich neměl nic podobného rád. Nakonec se pak ukáže, že nikdo nebude mít otce raději a matku tak rád, jako ty. Ten rozpor tu je, ale jen, nejste-li jeho učedníky. A to nejste. Pak ovšem nerozumíte.

A teď to druhé:

II. Představte si, že jste jeho učedníci

Z vašich studií a rozvah se to nepodá nikdy, ale z Boží milosti se podá všechno. Ze žádného mudrování a studia! A když se u nás na kazatelně říká, že se někdo musel propracovat ke světlu, to nebylo nic duchovního. Vy jste se k duchovnímu světlu žádným způsobem nepropracovali. Vy jste se propracovali jen k světskému světlu. Žádným studiem se nedostanete k tomu, abyste opustili cesty tělesného života a zvolili cestu života duchovního. Tělo bude říkat: „Neměj s ním nic společného! Je to blázen a chce takové věci!“ Touto cestou to nejde. A kdybych se pokoušel vás vyvést z vaší tělesnosti logickými důvody, jen to pokazím.

A kdy to jde? Jen když se do toho vloží Duch svatý. To je div! Co se stane? Vidíš, jaký jsi tělesný člověk. „Já jsem tělo a vidím, že tu je nebeský Pán se svými duchovními věcmi. A co mne pokořuje, není to, že bych měl touhu po tom duchovním, nýbrž že k tomu mám odpor.“ Arciže. To ve vás pracuje vzácná milost. Nikdy to s nikým nešlo jinak, než že všichni viděli, co čteme v epištole ke Galatským, páté kapitole, verš 17: „Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete.“ To je zkušenost každého člověka, který se stává učedníkem Pána Ježíše. Duch svatý se vás dotkne a zjeví vám ten dvojitý obor: tělesný se skutky těla, i když jsou sebeuhlazenější, a tady ten obor duchovní. Já to vidím! Bídny já člověk! Kdo mne z toho vysvobodí? Všecko mne táhne k těm tělesným věcem!

To okoušíš proto, aby ti zjevil svou předivnou milost. Co to je? To je evangelium. To není něco o Kristu. Jděte do kostela. Někdo vám tam hodinu povídá o Pánu Ježíši, ale evangelium to není. Neboť evangelium je předivná pomoc, kterou pro mne stvořil a připravil, ta jediná zákonná pomoc! A tu teprve začínám žasnout. To je jádro jeho myšlenek: Přichází sám ten, který všechno stvořil, a přichází proto, aby ukázal, jak moc miluje. Všichni jsme se odchýlili jako ovce nedobré, a on to odnese, on to všechno vnese na dřevo

kříže. Umírá pro hříšníka. „My se budeme mít ještě rádi! Já si tě proměním!“ To je evangelium, a když to vynecháte, všechny ty vaše ostatní řeči nejsou evangelium. Přišel, aby mne vykoupil, sám podstoupil smrt a dal mi to do srdce, abych se ho držel a má mne kvůli tomu, kvůli čemu své vyvolené má. Když jste jeho učedníci, budete se od něho učit. Vždycky jsem si myslíval, že i neobrácení se budou učit od Krista. Kde by? Ale až vám zjeví hřích, teď se budete učit. Teď dochází na to, co si přeje a nikdy dříve na to nedocházelo, protože na to docházet nemohlo. Tu máte tělesného člověka, kdežto jeho zákon je duchovní.

A teď si přeje skrze víru přebývat v našich srdcích, ten, který ten zákon dal. To je jeho mysl. A ve vás přebývá, začne to všechno ve vás působit. Jste jeho učedníci a učíte se od něj. Teď přijde to třetí:

III. Jste-li učedníci Pána Ježíše, bude ve vašem životě docházet stále na oba ty texty

Na oba ty texty? Arciže, na oba texty, a ukáže se, že tu není žádný rozpor, že ten jeden s tím druhým krásně souvisí. Jinak to být nemůže! Když jste jeho učedníci, vidíte, že tu není žádný rozpor. Vytýkám dvojí:

Začnu rozumět nejdříve sobě a pak začnu rozumět vám. Pak teprve chápu, jaká je vůle Boží. Jak se to má se mnou? Když jsem neobrácený, táhne mne to jen za tělesnými věcmi. To je omyl, že takový slušný tělesný člověk si v praxi bude počínat duchovně! A když to předpokládáte a děláte podle toho své plány, uděláte se jen nešťastnými. – Já jsem vás nezklamal! To vy jste se zklamali! – Ale když se nade mnou smiluje, tu ne, že bys přestal být tělesným člověkem! Starý tělesný člověk zůstane až do smrti, ale vedle toho je tu ještě duchovní člověk. Jak se ti dva k sobě mají? Ten tělesný je proti duchovnímu, a ten duchovní proti tělesnému. Proti kterému budete vy? Když jste učedníci Kristovi, buďte s tím duchovním člověkem. Tak je to v každém z nás. Ano, je tu dvojí člověk ve mně a já nemohu být s nikým jiným než s tím duchovním a nenávidět starého člověka a všechno jeho ovoce.

Jak bych mohl být s tím tělesným člověkem? I když je všechno slušné, všechno je na něm neduchovní. Všechno to musím mít v nenávisti a mám to v nenávisti.

Ale jeho vůle je, abych miloval všechno, co je podle Božího srdce, abych to tak miloval, jako to ještě žádný tělesný člověk nemiloval. Vždycky jsem myslel, že přirozeně mohu ctít otce a matku, ale tak tomu Pán Bůh nerozuměl. Skutečné milování je vždycky dílo Ducha svatého, ne dílo těla. Takový neobrácený hoch, jak by nemohl mít otce v nenávisti?! To nemůže být jinak. Ale otce co otce, matku co matku a všechny lidi milovat tak, jak je žádný nemiluje, ale abych skutky těla nenáviděl tak, jak jen člověk Boží dovede nenávidět! V rozporu zůstanu s celým světem, protože jsem učedník Pána Ježíše, ale milovat je budu všechny.

Tu je mrákota a vy v té mrákotě máte svítit! Vy nejste na to, abyste se s mrákotou vadili. Vaší věcí je svítit a nedbat na tu mrákotu. To je vůle Boží. Ale nehádám se s vámi. Světlo není na to, aby se s mrákotou hádalo nebo aby mrákotě dělalo ústupky, aby se s vámi radilo.

Tu vidím, že se mi to shoduje: Když jsem duchovní, miluji otce a matku tak jako nikdo, ale jak jsem člověk Boží, tak nenávidím všechno, co je tělesné a neduchovní.

A to mne vede k tomu čtvrtému:

IV. Představte si, že to zakoušíte

Co vám přináší takové milování a takové nenávidění? To s sebou nese veliké těžkosti, ale také velkou milost a veliké výhody. Představte si velice spořádanou panskou rodinu. A v této velmi ctěné panské, ale světské rodině se jedna dceruška skutečně obrátí. Vždycky se měla ráda s otcem, a on byl velice spořádaný, ale také světský. Co pak s ním může dále chodit všude tam, kam on chce chodit? Když Pán Ježíš nechce, ona zdvořile musí říci: „Nechtějte to po mně.“ Ona skutečně uvádí do rodiny takový nesoulad, takové rozdvojení, a má je přece ráda. To jsou slušní lidé, ale světšší také. Od světa se vzdálit nechtějí, všechno chtějí dělat, jak to dělá svět.

Považte, jaké postavení má ta dcera v té rodině! Otevřete si, prosím, Matouše 10,34–35. Co tam čteme? „Nemyslete si, že jsem přišel na zem uvést pokoj; nepřišel jsem uvést pokoj, ale meč. Neboť jsem přišel postavit syna proti otci, dceru proti matce, snachu proti tchyni“ Ona je má ráda, ale oni se na ni přece mrzí. To není lehké. To je těžké postavení a jste-li tak chytrí, že se vyhnete rozdvojení, tak se ukáže, že to není žádná chytrost, ale že jste Pána Ježíše zapřeli. Já vás mám rád, ale jak vám mohu otevřít své srdce, když jste takoví světáci? To jednoduše nejde.

Ale ta dceruška má veliké výhody. Žije duchovní život, má obecnství s živým Bohem a všechno ovoce Ducha svatého krásně kvete a stále krásněji. To je na světě to nejlepší. Když vám věci přirozené krásně kvetou, to je váš podíl, ale to duchovní je neskonale lepší, ale až když to zakoušíte. To je to nejvzácnější. Nač on to má? On si přeje, abyste toho užili. „Zůstaňte ve mně!“ Když ve všem poznáváte jeho řízení, na všech svých cestách ho poznáváte, to vašemu životu přidá takový půvab a radost a k tomu má každý Boží člověk dobrou vůni pro všechny. Pokud ta dceruška dýchá, bude se za to stále modlit, však my budeme jednou jednomyslní a stejně budeme vychvalovat a vynášet Boží milosrdenství. Boží člověk má vždycky naději o každém z nás. Vy můžete jen nechtít. Ale když on začne chtít, začne konat své dílo i při vás.

„Počínajíc Jeruzalémem.“ Vy půjdete ke svým. Hledte si svého duchovního života. Tady je naděje, že něco vykvete i druhým, když nám kvete něco pěkného.

Já jsem hotov. My přirozeně světší lidé si rádi slibujeme od druhých lidí, co si od druhých poctivě slibovat nemůžeme. Ale Pán Ježíš ne. On ví, jací jsme tělesní, nikdy od nás nečeká nic duchovního. Ale když o tom mluví v zákoně a vy začínáte rozumět, to znamená, že vás už k sobě táhne. Začnete nenávidět, jak člověk Boží nenávidí, a začnete milovat tak, jak člověk Boží miluje, a máte radost z obou textů: „Cti otce a matku, miluj svého bližního jako sám sebe“ a „Kdo přichází ke mně a nedovede se zřítí svého otce a matky, své ženy a dětí, svých bratrů a sester, ano i sám sebe, nemůže být mým učedníkem.“ Amen.

Kázáno 17. října 1909.

Závěrečná modlitba

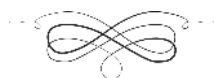
Panovníku Hospodine, ty požehnaný Bože a Otče našeho Pána Ježíše Krista, ty věčná láska, který jsi nás povolal k tomu, abychom milovali, jako ty miluješ, a nenáviděli, jako ty nenávidíš. Ty jsi nás vyzkoušel a poznal, ty víš, že před tebou jsme všichni jenom tělo a že člověk nemůže mít nic, leč by mu to bylo dáno od tebe. Sešli svého svatého Ducha, aby se tvé dílo zjevilo v pravdě při každém z nás, abychom se poznali v celé své ztracenosti a byli tak spojeni tvým působením, abychom zakoušeli to, že jsi Bůh milostivý, aby tvá radost naplňovala naše srdce v každém čase a abychom při všech nenáviděli všechno, co se sluší nenávidět, a milovali všechny opravdovým a neošemetným milováním.

Tebe chválíme a srdečně děkujeme za tvé Slovo, které jsme nyní slyšeli. I za tu lásku, která nás spojuje. Pokorně prosíme, řiď a spravuj jednoho každého na jeho cestách. Ty nás veď každého do toho shromáždění, do kterého jsi jej povolal, a ať jsme i beze slov tvoji svědkové.

Popřej nám celý den radostného přebývání s tebou, a uzpůsob si nás k tomu, abychom to zlé překonali ne zlým, ale dobrým, a abychom více toužili po těch, kteří kolem nás tak neutěšeně tráví dny svého života.

Ty nás veď, abys nás shromáždil zase kolem svého Slova, až bys nás měl u sebe na věky věků.

A nyní zase vztáhni své nebeské ruce a požehnej nám svým požehnáním: Požehnej ti Hospodin a ochraňuj tě, rozjasni, Hospodine, nad námi svou tvář a požehnej nás milostí, obrať, Hospodine, k nám svou tvář a obdař nás pokojem. Amen.

PROSTŘEDKY BOŽÍ DOBROTY (Tt 3,5b)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

On nás zachránil ne pro spravedlivé skutky, které my jsme konali, nýbrž ze svého slitování. (Tt 3,5)

Bůh odpovídá na prosby o smilování skrze Ducha svatého. Duch svatý byl vylit na zem v den letnic, aby byl zjevným důkazem toho, že začalo léto milosti, že zaslíbený Mesiáš se ujal vlády. Byl vylit na všeliké tělo a tam, kde Bůh odpovídá na modlitby hříšníků, kteří ho prosí o záchranu ze svého hřichu, Duch svatý se ujímá díla a dává nové srdce. To je zaslíbení nové smlouvy, kterou Bůh dal svému lidu v osobě Mesiáše.

Pokropím vás čistou vodou a budete očištěni; očistím vás ode všech vašich nečistot a ode všech vašich hnusných model. A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich. (Ez 36,25–27)

Prorok mluvil k domu izraelskému, ale Ježíš vztahuje tuto smlouvu na smlouvu zpečetěnou jeho krví. Znamením této smlouvy je lámání chleba a pití vína. Kdo jí a pije je lidem smlouvy. Autor listu Židům vztahuje Jeremjášova slova o nové smlouvě (Jr 31,33) přímo na pohany, tedy na nás. Je tu zaslíbeno dílo Ducha svatého, nové srdce a trvalé přebývání Ducha v těle věřících. Každý, kdo věří v Krista, je účastníkem této smlouvy, protože byl vyučen od Boha, dostal nové srdce a byl obnoven Duchem svatým. Náš text v Titovi 3,5 mluví o obmytí, které je dílem Ducha svatého. Je to očištění od hříchů, odpuštění hříchů, jedná se

o očištění a posvěcení Kristovou obětí, o níž byla řeč v předchozích verších.

*On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu
a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích.
(Tt 2,14)*

Pavel odkazuje na starozákonní proroctví. Mluví o obmytí, o novém narození a obnovení. To je dílo Ducha svatého. Pokropím vás čistou vodou, zaslíbil Bůh skrze proroka. To je obraz Ducha svatého a jeho práce. Přesně takhle mluví o Duchu svatém Pán Ježíš:

*V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže
kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proud
živé vody poplyne z jeho nitra“, jak praví Písmo.“ (J7,37–38)*

Duch svatý je jako očišťující proud vody, která nejprve očistí, aby se pak stala pramenem, který proměňuje nitro a celý život člověka a ve výsledku proudí, tryská jako proud živé vody z lidského nitra.

Byli jsme ponořeni do Ducha svatého a byli jsme jím naplněni. Slyšeli jsme slovo evangelia a Duch pracoval a stále pracuje v životech těch, kteří slyší slovo evangelia a jsou od věčnosti povoláni ke spasení. Duch svatý použil svaté slovo evangelia a dal nám nové srdce a novou přirozenost. Už nejsme rebelové a naše srdce už nejsou kamenná, ale jsou to srdce poslušná a pokorná. To není naše zásluha ani to není výsledek našeho úsilí – Bůh sám říká, že on učiní, že budeme poslouchat jeho nařízení, zachovávat jeho řády a jednat podle nich. To je mocné dílo Ducha svatého v hříšnicích. Proto také vyhledáváme evangelium všemu stvoření, každému člověku, muži, ženě i dítěti, aby Duch svatý udělal svou práci a vložil nový život, Kristův život do nitra hříšníka a ten byl očištěn Kristovou obětí. A Duch svatý je věrný a vyvolené Boží stále skrze slova evangelia povolává ke spasení, dává jim nové narození a obnovuje je.

V našem textu v listu Titovi jsou použita dvě slova, která mají zdůraznit a vysvětlit toto Boží dílo – je to znovuzrození a obnovení. Je to přesně totéž, o čem jsme mluvili ve druhé kapitole, když jsme četli o díle Boží milosti, která se zjevila a zachraňuje a promě-

ňuje. Dává nové narození a posvěcuje. Je to mocné působení Boží v životech těch, kdo patří Kristu. Takový život nemůže zůstat bez ovoce, ale bude zářit, bude nádherným svědectvím o Božím jednání, o Boží moci i Boží lásce. Takový život bude mocí Ducha proměňován do podoby Božího Syna.

Vidíme tady nádheru Božího díla, vidíme zde dokonalost práce Boží trojice, kde Otec je ten, kdo plánuje, kdo se slitovává, Syn je ten, kdo realizuje plán – na něm, na díle kříže se zjevila Boží dobrota a láska, a Duch svatý je ten, kdo toto dílo, dílo smíření a vykoupení, aplikuje do životů Božích vyvolených. Bůh je nádherný ve své moci a slávě. Vzdejme mu chválu a oslavujme ho za to, co v našich životech dělá.

Ale musíme se vrátit ještě na samotný začátek, protože to, co zde Pavel napsal Titovi, má svůj důvod – je to vysvětlení, proč a jak mají křesťané žít svatě v tomto světě, proč se mají podřizovat svým autoritám a ke všem lidem se chovat vlídně a pokojně. Je to proto, že Bůh je ze své milosti zachránil. První vysvětlení bylo ve verši tři, že není žádný důvod jakkoliv se povyšovat nebo mít pocit, že mohu s druhými mluvit či jednat nevlídně, hrubě. A druhé vysvětlení je toto – byli jsme zachráněni pouhou milostí, z Božího slitování, dílem Ducha svatého, očištěním ve znovuzrození. Proto máme dělat čest učení našeho Spasitele Boha. Jestliže jste byli obnoveni Duchem svatým, jak byste mohli jednat jinak? Jestliže ale stále ještě dáváte přednost svým hříšným sklonům, potom si musíte klást vážnou otázku – zda skutečně věříte Kristu, zda opravdu Duch svatý ve vás přebývá, zda máte nové srdce, které je poslušné a proměňované mocí Ducha.

Jak odpovíte na tuto zprávu? Jak budete reagovat na Boží slovo? Kéž by nám Bůh otevřel oči, abychom ještě více žasli nad Božím dílem, abychom odložili všechnu snahu o vlastní spravedlnost, o skutky spravedlnosti, a nechali se vést Duchem svatým. Ale to nikdy nepůjde bez toho, že bychom se spolehli na Pána Ježíše Krista a jeho kříž. Chcete být znovuzrození? Musíte jít ke Kristu, činit pokání z vlastní nevěry a věřit v něj. Chcete být obnovováni mocí Ducha svatého? Musíte jít ke Kristu, činit pokání ze spoléhání

se na sebe a věřit Kristu samotnému. Pavel napsal křesťanům do Korintu (a s nimi i nám), že z Boží moci jsou:

... v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením. (1K 1,30)

Jenom Bohu za to patří všechna čest a sláva.

UČEDNÍCI NA CESTĚ DO EMAUZ (Lk 24,13–35)

Jan Hus

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Svatý Lukáš v 24. kapitole, v. 13–35 zapsal:

Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus, která je od Jeruzaléma vzdálena asi tři hodiny cesty, a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. Ale něco jako by bránilo jejich očí, aby ho poznali. Řekl jim: „O čem to spolu rozmlouváte?“ Oni zůstali stát plni zármutku. Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!“ On se jich zeptal: „A co to bylo?“ Oni mu odpověděli: „Jak Ježíš Nazaretského, který byl prorok mocný slovem i skutkem před Bohem i přede vším lidem, naši velekněží a členové rady vydali, aby byl odsouzen na smrt, a ukřižovali ho. A my jsme doufali, že on je ten, který má vykoupit Izrael. Ale už je to dnes třetí den, co se to stalo. Ovšem některé z našich žen nás ohromily: Byly totiž zrána u hrobu a nenalezly jeho tělo; přišly a vyprávěly, že měly i vidění andělů, kteří říkali, že je živ. Někteří z nás pak odešli ke hrobu a shledali, že je to tak, jak ženy vypravovaly, jeho však neviděli.“ A on jim řekl: „Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a vejít do slávy?“ Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. Když už byli blízko vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. Oni ho však začali přemlouvat: „Zůstaň s námi, vždyť už je k večeru a den se schyluje.“ Vešel tedy a zůstal s nimi.

Když byl s nimi u stolu, vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. Tu se jim otevřely oči a poznali ho; ale on zmizel jejich zrakům. Řekli si spolu: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“ A v tu hodinu vstali a vrátili se do Jeruzaléma; našli jedenáct učedníků a jejich druhy pohromadě. Ti jim řekli: „Pán byl opravdu vzkříšen a zjevil se Šimonovi.“ Oni pak vypravovali, co se jim stalo na cestě a jak se jim dal poznat, když lámal chléb.

Tento text svatého evangelia je dostatečně srozumitelný a dlouhý, proto ho sv. Řehoř nechtěl vykládat celý, ale jenom velmi krátce doložil, jak se Kristus měl k těmto učedníkům: že se ukázal jejich tělesným očím tak, jak se jim jevil uvnitř očím jejich srdce, protože oni současně milovali i pochybovali. A Pán Ježíš byl s nimi v těle – proč se jim tedy nedal poznat? Byl s nimi proto, že o něm mluvili. Ale že o něm pochybovali, proto se jim nedal poznat. Mluvil s nimi, káral jejich nechápavost, vyložil jim tajemství Písma, které bylo o něm. Ale protože v jejich srdcích byl pouhým poutníkem, umínil si, že půjde dál – ne proto, že by je chtěl oklamat, ale aby jim fyzicky ukázal, jak o něm smýšlejí ve své mysli. Měli být zkoušeni, aby ho ti, kdo ho milovali ne jako Boha, mohli milovat alespoň jako poutníka. A protože nemohli být bez lásky ti, s nimiž šla pravda (tedy Ježíš), „pozvali“ ho k sobě, aby u nich jako pocestný přenocoval, dokonce ho „přemlouvali“ nebo i „přinutili“ (KRAL). Z toho vidíme, že poutníci mají být nejenom zvaní na nocleh, ale i přemlouvání. Připravili stůl, přinesli jídlo, a Boha, jehož nepoznali podle výkladu svatého Písma, nyní poznali při lámání chleba. Nebyli osvíceni při slyšení Božích přikázání, ale při jejich konání. Vždyť je psáno: „Před Bohem nejsou spravedliví ti, kdo zákon slyší; ospravedlnění budou, kdo zákon svými činy plní.“ Proto kdo chce porozumět tomu, co slyší, ať spěchá to, co pochopil, dělat. Pohleďte, že Pána nepoznali, když k nim mluvil, ale poznali ho, když ho hostili. Proto milujte pohostinnost, nejmilejší bratři, a činite skutky lásky. Neboť sv. Pavel říká: „Bratrská láska ať trvá; s láskou přijímejte i ty, kdo přicházejí odjinud - tak někteří, aniž to tušili, měli za hosty anděly.“ Proto také Petr říká: „Budte jedni k druhým pohostinní a nestěžujte

si na to!“ I Kristus v pravdě říká: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.“ Hle, před soudem, když je přijat svými učedníky do domu, sám je ještě napomíná. Ale my jsme k prokazování lásky svou pohostinností. Uvažte bratři, jak velká je moc pohostinnosti a přijímejte Krista ke svému stolu, abyste jím byli přijati k věčné hostině. Dejte svému hostu Kristovu pohostinnost, ať vás na soudu neodmítne jako své nepřátele, ale přijme vás jako své vlastní do svého království.

To je celé kázání sv. Řehoře na tento text, kromě jediného malého příkladu. Hle, jak drahý papež krátce kázal! Ale hned na začátku řekl, že nechce svým posluchačům říkat mnohé, protože to málo by mohlo prospět více, neboť často méně pokrmu vede k tomu, že je přijímán s větší chutí. Kromě výkladu sv. Řehoře může věrný křesťan v tomto textu získat ještě mnoho dalšího užitečného pro svou duši, neboť je tu představeno, jak se Kristus toho dne poctvrte zjevil svým učedníkům. Boží slovo svědčí o tom, že se Kristus v den svého vzkříšení zjevil pětkrát. Nejdřív samotné Marii Magdaléně, jak o tom píše sv. Jan v kapitole 20. Potom ženám, jak to čteme u Lukáše a u Matouše. Po třetí se zjevil Petrovi, jak je to zmíněno v tomto textu, po čtvrté těmto dvě učedníkům a po páté všem učedníkům bez Tomáše. Po šesté se ukázal všem učedníkům osmého dne (Jan 20), po sedmé u jezera Tiberiadeského sedmi učedníkům, po osmé jedenácti učedníkům na hoře v Galileji (Mt 28), po deváté jedenácti učedníkům v Jeruzalémě v den svého nanebevstoupení (Mk 16), a po desáté na Olivové hoře, když už vystupoval vzhůru, jak píše Lukáš v kapitole 24. Toto desatero zjevení najdeme v textech evangelií, jak se ukazoval od svého zmrtvýchvstání až do dne nanebevstoupení. A ačkoliv se ukázal svým učedníkům ještě víckrát, nemáme to zaznamenané v Písmu. Milostivý Spasitel se ukazoval, aby potěšil zarmoucené, jak udělal, když – jak se domníváme – navštívil svou milou matku, zarmoucenou, ale nepochybnou. A také další navštívil, aby je potěšil. Ukazoval se také proto, aby je utvrzoval ve víře a káral jejich nevěru, jak také napomenul tyto dva učedníky, když jim řekl: „Jak jste nechápaví! To je vám těžké uvěřit?“ A dále se jim ukazoval, aby je vyučoval, jak to opět vidíme

v tomto textu i na jiných místech, dokládá jim z Písma své zmrtvýchvstání, jak čteme i zde: „Pán byl opravdu vzkříšen!“

Zde si všimni, že Kristus vstal opravdově, rychle a nesmrtelně a bylo to k našemu poučení, abychom my, kdo jsme smrtelným hříchem umřeli ve své duši, vstali z duchovní smrti opravdově a neomylně – ne jako prorok Samuel, který byl na příkaz Saula povolán k životu čarodějnicí nesprávně, falešně. Takovým nesprávným vzkříšením vstávají ti, kteří se podle čarodějnického falešného učení domnívají, že se zbavili svých hříchů, když se vyzpovídali, ale přitom se od svých hříchů neodvrátili. Kristus vstal rychle, abychom i my, pokud hřích zasáhne naši duši, takže umírá, rychle z tohoto hříchu vstali. Naproti tomu je mnoho takových, kteří ve svých hříších setrvávají velmi dlouho, takže už zapáchají jako Lazar, který se rozkládal. A nakonec Kristus vstal dokonale nesmrtelně, takže už více neumírá, abychom i my, když vstaneme ze smrtelných hříchů, už neumírali. A tak vstávají všichni, kteří byli jednou z hříchu Boží mocí obživeni a už dále nehřeší. Ti s Kristem vstali opravdově, dokonale a nesmrtelně, a jde jim o nebeské věci milého Krista, který slavně vstal z mrtvých a sedí po pravici Boha Otce, a který cestou laskavě rozmlouval se svými učedníky, jak to vidíme v našem textu, v němž je mnoho dobrých ponaučení.

Za první, že Kristus opravdu vstal z mrtvých. Za druhé, že je dobré mluvit o jeho umučení, protože on rád přebývá ve společenství s těmi, kteří o jeho utrpení s láskou rozmlouvají. Třetí naučení je, že tak se má Bůh k lidem, jako se oni mají k němu, jak bylo řečeno v kázání sv. Řehoře, a to v těch slovech, že „něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali“. Neboť toho, kdo Boha nezná, toho také Bůh nezná, a kdo ho zná, ten se jen skrze milost a spasení navrátil k poznání svého Pána Boha. Za čtvrté, že ti, kteří nevěří Božímu Písmu, mají být napomínáni – a to je v těch slovech, když jim Kristus řekl: „Jak jste nechápaví! To je vám těžké uvěřit?“ Za páté, že každý musí trpět, pokud chce být spasen, protože i Kristus, hlava, musel trpět a teprve potom vešel do slávy. Tak to také říká v tomto evangeliu, že když pronásledovali jej, budou pronásledovat i nás. Za šesté, že pocestní, zde označení jako poutníci, mají být

nejen přijímání s milosrdenstvím, ale je třeba na ně naléhat, stejně jako tito učedníci naléhali na Krista, aby s nimi zůstal. Za sedmé, že přijímání Krista při Památce Páně, vede ke skutečnému poznání Krista, neboť Pán: „Vzal chléb, vzdal díky, lámal a rozdával jim. Tu se jim otevřely oči a poznali ho.“ Svatý Augustin to komentuje slovy, že Pán jim vykládal Písma a potom jim posvětil chleba ve své tělo. To je slovo svatého Augustina. Za osmé, že srdce nezatrvelých lidí se Božím Písmem zapaluje k dobrému. Hle tito praví: „Což nám srdce nehořelo, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“

Toto jsou užitečná ponaučení, která vycházejí z našeho textu. Ale zjišťovat, o které se učedníky se jedná, užitečné není. O Kleofášovi to víme jistě, ale to tom druhém ne. Totéž platí o tom, kde byly Emauzy, zda to bylo město nebo vesnice. Zdá se, že spíše městečko s hradbami, protože takto nazval Kristus také Jeruzalém (městečko s hradbami). Dále tito dva učedníci nevěřili ženám ani Petrovi, ale když jim v Jeruzalémě řekli, že Pán vstal z mrtvých, ve víře nepochybovali – proto pro tuto jejich nestálost říká náš text, že spolu probírali ty věci a pak zůstali stát plni zármutku. Proto je v tomto nemáme následovat, protože nemáme ani pochybovat o Kristově zmrtvýchvstání, ani se probírat tím, co nás vede k zármutku. Kristus říká ve 12. kapitole Matouše, že lidé v soudný den vydají počet z každého planého slova. A plané slovo, říká sv. Řehoř, je takové, které nepřináší člověku žádný užitek, ani není člověku potřebné. Proto je třeba držet ústa na uzdě a mluvit slovo Boží, jak říká sv. Petr: Když někdo mluví, ať jsou to Boží slova (1Pt 4,11 B21). A tak tito učedníci, když mluvili o Kristu a zanechali planého mluvení, Kristus se k nim přiblížil, ale nedal se jim poznat. Chtěl je utvrdit dobrým slovem, aby neodpadli od Slova, a proto se jich ptal, o čem to spolu mluví. A potom jim dal milost slyšet a vyučoval je ve víře. A oni zase, s vděčností za to vyučování, přemlouvali ho, aby s nimi zůstal, když to vypadalo, že chce jít dál. A skrze to, že to bez váhání udělal, nás učí, abychom nespěchali od vyučování k tělesným věcem, ale abychom více hledali odměnu od Pána Ježíše Krista.

ABRAHAMŮV JÁSOT (J 8,56)

Jaroslav Kernal

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Dnes je před námi text z Janova evangelia. V osmé kapitole Pán Ježíš ostře diskutuje se Židy, kteří ho neustále obviňují z nejrůznějších věcí. Na začátku kapitoly se ho snažili nachytat, když k němu přivedli cizoložnou ženu, ale on jenom řekl: „Kdo je bez viny, ať první hodí kamenem.“ Později toho dne učil v chrámu a učil o svém Otci, které oni vůbec neznali. Říkal jim natolik vážná slova, že ho chtěli zatknout, a dokonce – jak to uvidíme v našem textu – ho chtěli zabít. Zdá se, že byli skutečně velmi rozzlobení.

Ježíš už mluvil se Židy ohledně Abrahama. Mimochodem – jenom druhá polovina osmé kapitoly z celého Janova evangelia se zmiňuje o Abrahamovi. Od 33. verše se do konce kapitoly setkáváme s Abrahamem celkem jedenáctkrát. Ježíš řekl těmto Židům známá slova o svobodě, kterou můžeme nalézt jen v něm, v Kristu:

Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými. (J 8,32)

Na tato slova mu odpověděli, že jsou potomky Abrahama. Pro ně to znamenalo, že nejsou ničím otroky. Ježíš jim vysvětlil, že každý, kdo hřeší, tedy každý člověk, který se dosud nově nenarodil z Boha, je otrokem hříchu a potřebuje vysvobození od Božího Syna. Ježíš nezpochybnil jejich synovství, co se týče tělesného původu:

Vím, že jste potomci Abrahamovi; ale chcete mě zabít, neboť pro mé slovo není u vás místa. (J 8,37)

A potom jim vysvětluje, že kdyby byli těmi pravými duchovními potomky Abrahama, tak by jednali, jako jednal Abraham – ale oni ho chtějí zabít. Chtějí dělat skutky svého otce (v. 41). A všimněte si ještě jednou, na co Ježíš ukazuje:

Proč mou řeč nechápete? Proto, že nemůžete snést mé slovo. (J 8,43)

Boží slovo rozděljuje. Jasně Boží slovo povede jedny k odsouzení a druhé ke spasení. Tito lidé nechtěli slyšet Pánovo slovo a tak ho odmítali. Doslova ho nesnášeli. Nechtěli slyšet vůbec nic z toho, co jim Ježíš říkal – oni měli svou vlastní představu o tom, jak by to mělo vypadat, měli svou představu o tom, jak Bůh bude jednat, o tom, jaký Bůh je, o tom, jak se dívá na ně – a tato jejich představa se diametrálně rozcházela s tím, co jim říkal Ježíš. Stejně tak dnes jsou lidé, kteří chtějí slyšet jenom to, co se jim líbí, to, co se hodí do jejich vlastních představ. Není to Boží slovo, co určuje jejich myšlení, ale jsou to jejich vlastní myšlenky a nápady – jejich výmysly, jak o tom mluví Boží slovo. Je to velká výzva také pro nás – zda posloucháme Boží slovo s otevřeným srdcem a ochotnou myslí a zda jsme připraveni podle Božího slova změnit své smýšlení, své jednání, své názory. To je nakonec ono rozdělující znamení – zda jsme ochotni podřídit se jasnému slovu Písma, jinými slovy, zda jsme poučitelní, či nikoliv. Tito lidé nebyli. To bylo neklamnou známkou jejich duchovního původu:

Váš otec je ďábel a vy chcete dělat, co on žádá. (J 8,44)

To byla slova, která skutečně Židy rozlítla. Pustili se do Ježíše – ty jsi posedlý, ty jsi Samařan – to byla mezi Židy v tehdejší době dost hnusná nadávka. A to už nás vede k našemu oddílu, v němž se dočítáme mnoho věcí kolem Abrahama:

I. Ježíšova autorita (v. 51–55)

Pán Ježíš reaguje na nadávky a osočování ze strany těchto nevěřících, nicméně nábožných lidí dalším šokujícím tvrzením:

Ježíšova autorita (v. 51)

Amen, amen, pravím vám, kdo zachovává mé slovo, nezemře navěky. (J 8,51)

Tento týden jsem dostal email od nějakého muže, který se snažil ukázat, že Ježíš není Bůh. Poslal jsem mu asi deset jasných veršů z Písma, v nichž otevřeně a jasně napsáno, že Ježíš je Bůh. Ale i kdybychom neměli žádný takový verš v Bibli, tak verše jako je

tento, by nám úplně stačily. Ježíš řekl, že kdo zachovává jeho slovo, nezemře navěky. Kdo může říct něco takového?

Žádný člověk nemůže říci, že někdo jiný nezemře navěky. Resp. říct to může, ale nemá žádnou moc a autoritu, aby něco takového v životě jiného člověka udělal. Je to jako kdybyste přikázali svým dětem, aby vyrostly! Nebo přikázali mé hlavě, aby na ní byly vlasy! Nemůžeme nic takového udělat. Nikdo nemá takovou moc a sílu – nemůžeme takových věcí dosáhnout ve svém vlastním životě, natož v životě někoho jiného. Kdo může udělat něco takového? Jenom ten, kdo vládne úplně nade vším. Kdo může slíbit člověku věčný život? Jenom ten, kdo je sám zdrojem tohoto života.

Ale všimněte si, že Ježíš jde ještě o něco dále. On tuto svou autoritu vztahuje ke svému Slovu! Kdo bude zachovávat mé Slovo! Jeho slovo má jeho autoritu. Skrze něj mluví samotný Bůh. Proto je toto slovo pro křesťany tak vzácné a drahé, proto je také toto slovo autoritativní a závazné. Neposlechnout Boží slovo znamená neposlechnout živého Boha. Pohrdnout tímto Slovem, znamená pohrdnout samotným Bohem. A podívejte se do následujících veršů – Židé porozuměli tomu, co Ježíš říká:

Odmítnutí Pánovy autority (v. 52–53)

Nyní se Židé dovolávají svého praotce Abrahama a v jejich slovech vidíme, že opravdu porozuměli tomu, co jim Ježíš říká, ale nepřijímají to:

Židé mu řekli: „Teď jsme poznali, že jsi posedlý! Umřel Abraham, stejně i proroci, a ty pravíš: ‚Kdo zachovává mé slovo, neokusí smrti navěky.‘ Jsi snad větší, než náš otec Abraham, který umřel? Také proroci umřeli. Co ze sebe děláš?“ (J 8,52–53)

Místo toho, aby se chytli za nos, tak Pána znovu urážejí. Ale z jejich slov: „Co to ze sebe děláš?“, vidíme, že jim dobře dochází, za koho se Pán prohlašuje. Jejich slova, ale odhalují také jejich nevěru. Tito lidé by dali ruku do ohně za to, že Abraham poslouchal slovo Boží – přesto umřel a stejně i proroci. Kdo může o někom říci, že dotyčný neumře, když bude zachovávat jeho slovo? Moji milí, to byli titíž lidé, kterým Ježíš řekl:

*Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život.
(J 5,39)*

Tito lidé si mysleli, že stačí, když mají Bibli, stačí, když si ji někdy přečtou nebo ji dokonce budou zkoumat a studovat. Odvolávali se na Abrahama, na svůj původ, na své otce. To všechno byly jejich jistoty – to bylo to, co chtěli Bohu ukázat a na základě těchto věcí se chtěli dovolávat věčného života. Ale Ježíš jim říká:

Písma svědčí o mně. Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život. (J 5,39–40)

Oni se sice odvolávali na Abrahama, ale vůbec nejednali jako Abraham. Chtěli mít stejné výsady jako on, ale nechtěli žít jako on. A úplně stejné je to dneska – mnoho náboženských lidí se odvolává na své skutky, na dobré věci, které v životě udělali, další se odvolávají na svou církev, na to, jak litovali svých hříchů, nebo dokonce poukazují na svou víru, kterou mají. Stejně jako ony Židy v době Ježíše, tak ani tyto lidi nic z toho nemůže zachránit – musí přijít ke Kristu a dát mu svůj život! Bez vytáček, bez výmluv, bez odmlouvání. Jenom on je zdrojem života, jenom on je původce a dokonavatel naší víry, jenom on má moc zachránit nás před ohnivým peklem, před strašlivým Božím soudem.

Ježíš není lhář (v. 54–55)

Pán Ježíš neříká Židům nic sladkého, měkkého nebo lichotivého. Podívejte se do dalších dvou veršů v osmé kapitole Jana:

Ježíš odpověděl: „Kdybych oslavoval sám sebe, má sláva by nic nebyla. Mne oslavuje můj Otec, o němž vy říkáte, že je to váš Bůh. Vy jste ho nepoznali, ale já ho znám. Kdybych řekl, že ho neznám, budu lhář jako vy. Ale znám ho a jeho slovo zachovávám.“ (J 8,54–55)

Ježíš ví, co říká a ví, co dělá. On není ten, kdo by hledal svou vlastní slávu. Pokud byste se chtěli dozvědět více o jeho slávě, jděte do J 17 – to je kapitola Kristovy slávy, otevřete Zjevení, stačí první kapitolu – tam uvidíte slávu Kristova majestátu. Podívejte se, co Ježíš říká Židům – mluvíte o Bohu, ale nepoznali jste ho. Proto jste lháři. Já ho znám a proto o něm můžu mluvit.

A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy. (J 1,14)

Ježíš po své církvi nechce nic, co by sám neudělal – on zachoval Boží slovo, proto může také po nás chtít, abychom i my zachovávali jeho slovo. Židé se odvolávali na Abrahama, ale Ježíš použil Abrahama proti nim. A to nás vede k jádru našeho dnešního textu:

II. Abrahamův jásot (v. 56)

Jestliže jste potomci Abrahama, potom musíte žít tak, jako žil Abraham – tak bychom mohli ve zkratce shrnout poselství osmé kapitoly Janova evangelia. Není to nic komplikovaného, žádná složitá teologie, je to prosté: kde je vyznání víry, tam musí být také ovoce víry. Kde chybí ovoce víry, které by bylo vidět na životě člověka, tam je sebelepší vyznání prázdné a mrtvé. Židé se dovolávali Abrahama jako svého svědka. Nyní Ježíš mluví o své slávě, a protože říká, že se nebude vychvalovat sám, tak si jako svého svědka bere právě Abrahama. Jeho svědectví by nebylo pravé, kdyby svědčil sám o sobě a tak mluví nejprve o svědectví svého Otce (ve v. 54–55) a nyní o svědectví Abrahama.

Ježíš tady neupírá Židům jejich původ – jako to udělali předtím oni jemu, když mu řekli: Kde je tvůj otec? (v. 19) a MY nepocházíme ze smilstva. (v. 41) – tím zřetelně naráželi na nejasnosti ohledně Ježíšova původu. Ale Ježíš nejedná jako oni. Dosvědčuje jim, že podle těla jsou skutečně potomky Abrahama. Stejně jako Izmael, a stejně jako synové Ketúry. Ale je tady něco, co Abrahama odlišuje od těchto jeho potomků. Zatímco jeho potomci oslavovali svůj abrahámovský původ, tak Abraham oslavoval Ježíše. Podívejme se na pár věcí:

Naděje Abrahama

Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den. (J 5,56)

Abraham zajásal – to slovo, které je tady použité, mluví o veliké radosti, o jásání. Stejně slovo používá Lukáš, když popisuje radost Marie, když se setkala se svou příbuznou Alžbětou.

Marie řekla: Duše má velebí Pána a můj duch jása v Bohu, mém spasiteli. (Lk 1,46)

To slovo se běžně používalo k vyjádření radostného nadšení, až pýchy. Když jste byli na něco opravdu hrdí, co vám udělalo velikou, skutečně extrémní radost, tak jste to vyjádřili tímto slovem. Ve starém řeckém překladu Starého zákona se toto slovo často používalo k popisu radosti před Hospodinem.

Jásej a plesej [výskej – ČSP], ty, která bydlíš na Sijónu, neboť Veliký je ve tvém středu – Svatý Izraele. (Iz 12,6)

Jedná se o výraz obrovské důvěry, spolehnutí se na Boha, na Jeho blízkost, na Jeho přítomnost, na Jeho milost a dobrotu. V Novém zákoně tuto radost vyjadřují svatí, kteří se radují z Boha podobně jako Marie.

A slyšel jsem zpěv jakoby ohromného zástupu, jako hukot množství vod a jako dunění hromu: Haleluja, ujal se vlády Pán Bůh náš všemohoucí. Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho choť se připravila. (Zj 19,6)

Moji milí – církev v nebi bude jednoho dne takto oslavovat svého Pána. Ale nejde jen o církev v nebi. Tato radost – jak to můžeme vidět právě na Abrahamovi, může být docela pozemská. Přesto je to stále radost, která směřuje ke Kristu, k Božímu beránkovi. A není výsadou jenom novozákonních svatých, ale byla přítomná v životě svatých v době Staré smlouvy. Tyto svaté naplňovalo radostí přesně totéž, co později křesťany a co naplňuje radostí vykoupenou církev v nebi. Tím předmětem radosti – a zároveň také jejím zdrojem – je Ježíš Kristus.

Když Pán Ježíš Kristus mluví o Abrahamovi, tak to popisuje slovy: *zajásal, že spatří můj den*. Abraham se díval daleko dopředu, k zaslíbením, která mu Bůh dal. Objekt jeho radosti byl také cílem této radosti a zároveň byl jejím zdrojem. Teologové se neshodnou na tom, co je přesně míněno tím Kristovým dnem. Jeden z mých oblíbených komentátorů – Hendriksen, říká, že se jednalo o den Kristova narození a vztahuje to k jedné konkrétní události z Gn 17, kdy Bůh navštívil Abrahama a potvrdil mu to, co už mu slíbil

mnoho let předtím, že se mu ze Sáry narodí syn. Tehdy se Abraham usmál a potom prosil o požehnání pro svého prvorozeného syna Izmaela. Nemyslím si, že se jednalo o tuto událost.

Radost, o které mluví Pán Ježíš v souvislosti s Abrahamem je podobná svatebnímu veselí. Je to veliká radost – jako když skončí válka a lidé jsou nadšení a rozjařeni. Jako když přijde vysvobození národu, který byl dlouhá léta utlačován.

Den Kristův může být klidně dnem Kristova soudu, ale může se také jednat o den Kristova ukřížování nebo vzkříšení z mrtvých. Pravděpodobně ale nechce Ježíš ukázat na nějaký konkrétní den, ale chce ukázat na celek, na svou pozemskou službu – na to, že když se *naplní ustanovený čas, pošle Bůh svého Syna, narozeného z ženy (Ga 4,4)*, syna z pokolení Abrahamova. Tento syn bude tím zaslíbeným Spasitelem, skrze něhož dojdou požehnání všechny národy země. Půjde na kříž, zaplatí za hříchy, přemůže smrt a peklo a vstane z mrtvých. A vrátí se znovu, aby soudil živé i mrtvé. Jsem přesvědčený, že toto je ten Kristův den – celá Kristova služba vykoupení i soudu. A Abraham se zaradoval, protože dostal slib, že tento den spatří. Proto jásal nevýslovnou radostí. Abraham měl naději – naději od Boha.

Zastavme se na chvíli u této naděje. Nejlepší popis křesťanské naděje nalezneme v listu Židům. Naše naděje není něco takového, jak lidé dnes běžně chápou naději – když dnes mluvíme o naději, tak máme na mysli spíš to, že někdo má šanci. A buď mu to vyjde, nebo nikoliv. Ústeční hokejisté měli naději jít do extraligy. A to znamenalo, že buď vyhrajou a půjdou tam, nebo prohrajou a nedostanou se tam. Nevyhráli, takže jejich naděje se zklamaly. Ale křesťanská naděje je úplně jiná. Je naprosto jistá:

*Když Bůh chtěl účastníkům zaslíbení přesvědčivě prokázat nezměnitelnost svého rozhodnutí, potvrdil své zaslíbení ještě přísahou. A tak tyto dvě nezměnitelné věci, v nichž Bůh přece nemůže lhát, jsou mocným povzbuzením pro nás, kteří **jsme našli útočiště v naději nám dané**. V ní jsme bezpečně a pevně zakotveni, jí pronikáme až do nitra nebeské svatyně, kam jako první za nás vstoupil Ježíš, kněz na věky podle řádu Melchisedechova. (Žd 6,17–20)*

Křesťanská naděje je jako kotva, která je zakotvená v nebesích. Je jako kotva lodi, která je na pevném laně a je hozená do moře. A vy vidíte jenom to lano, které směřuje pod hladinu, ale pokud není úplně průzračná voda, tak samotnou kotvu nevidíte. Přesto máte jistotu, že jste pevně zakotveni.

Takto je to s naší křesťanskou nadějí. Pán Ježíš Kristus je takovou kotvou, která je v nebesích a je to také on, kdo nás jednoho dne přitáhne k sobě. Už nyní jsme spojeni mnoha pevnými pouty – je to jeho láska, která nás má ve své moci a kterou jsme spoutáni. Nic nás nemůže oddělit od této lásky. Je to víry, kterou nám daroval a o níž budeme ještě mluvit. Jsou to všechna zaslíbení Jeho přítomnosti, je osoba samotného Ducha svatého, který v nás přebývá a bude s námi navěky. Takto skutečně nalézáme pevné útočiště v naději, která je nám daná. Je to naděje proto, že ji ještě nevidíme v plnosti, ale je naprosto jistá, protože je pevně zakotvena v Božím Synu. Není nic jistějšího a pevnějšího než tato křesťanská naděje. A to je něco, co nás stejně jako Abrahama, musí zákonitě naplňovat radostí.

Stále za vás v modlitbách děkujeme Bohu, Otcí našeho Pána Ježíše Krista, neboť jsme slyšeli o vaší víře v Krista Ježíše a o vaší lásce, kterou máte ke všem bratřím pro naději zakotvenou v nebesích. Víte o ní, protože i k vám přišlo slovo pravdy, evangelium. (Ko 1,3–5)

Křesťané, radujte se! Čtvrt století čekal Abraham na syna zaslíbení. Byl jako poutník a cizinec na zemi. Vyhlížel město s pevnými základy. Věděl, že jeho domov není zde, ale u Boha, v nebeském Jeruzalémě. Díval se vzhůru, díval se dopředu a pevně se držel naděje, která mu byla daná. Abraham měl jenom hrstku Božích zaslíbení, a přesto se na ně dokázal cele spolehnout a skrz závoj dějin se těšit na Kristův den. Skrze zaslíbení, která dostal, byl schopný dohlédnout až ke Kristu. Ale nejen to:

Víra Abrahama

Ježíš pokračuje a ukazuje Židům a spolu s nimi také nám, že Abraham věřil. Židé věřili v Abrahama, říkali si – to je náš otec. To

nám zajistí spasení. Ale Abraham věřil Bohu, Abraham se spolehl na Krista:

Váš otec Abraham zajásal, že spatří můj den; spatřil jej... (J 8,56)

Abraham spatřil Kristův den. Abraham porozuměl smyslu těch zaslíbení, která dostal. Pochopil, kam směřují a na koho ukazují. Proto Ježíš říká, že Abraham ho viděl. Jinými slovy tím říká, že Abraham byl spasen – a byl spasen pouhou vírou v Ježíše Krista. Nikdy nebyl nikdo zachráněn žádným jiným způsobem!

Pohlédněte na Krista a budete spaseni. Ne tak, že letmo přejedete pohledem, ale tak, že spočinete svým pohledem na něm, na jeho kříži. Už nebudete moci odvrátit svůj pohled jinam, protože Kristus už navždy zůstane v centru vaší pozornosti. To je spasení. Tak jednoduché a prosté je spasení. Ježíš sám popisuje spasení mnoha jednoduchými obrazy – Já jsem dveře – a spasení to je jako projít dveřmi. Já jsem chléb života – a spasení je jako jíst chleba. Nic jednoduššího. On je světlo světa – a spasení je stejně jednoduché jako zahlédnout světlo v temnotě.

...hledejte to, co je nad vámi, kde Kristus sedí na pravici Boží.

K tomu směřujte, a ne k pozemským věcem. (Ko 3,1–2)

To je křesťanská víra! To není něco, co bychom museli vydolovat z hloubi vlastního nitra, ale je to dar – jako jedení chleba, jako vidění světla, jako projít dveřmi. Abraham spatřil Kristův den. Kdy se to stalo? To víme naprosto přesně:

Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost. (Gn 15,6)

Ano, to je víra. A s ní spojená spravedlnost, která není založená na skutcích, ale na víře. Spravedlnost, která přichází skrze pohled víry – očima víry se díváme na Krista a spoléháme na něj. Na co že to konkrétně máme spoléhat? Jednoduše na Boží slib, který nám Bůh dal – že každý, kdo pohlédne na Krista očima víry, kdo spočine u Jeho nohou, kdo se spolehne na Kristovy zásluhy a na to, že jeho oběť je naprosto dostatečná k tomu, aby od nás odvrátila Boží hněv a očistila nás od každé nepravosti a hříchu – každý, kdo tomuto věří, bude spasen. To je to, co říkají Pavel se Silasem žalářníkovi ve Filipzech:

Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen ty i všichni, kdo jsou v tvém domě. (Sk 16,31)

Milí přátelé, důvěřujete Kristu? Pohlédli jste na něj očima víry? Spolehli jste se na jeho kříž, na Jeho dokonalost? Na jeho svatý život a svatou spravedlnost, která byla nyní připočtena těm, kdo věří? Spoléháte na Boží sliby? Důvěřujete Bohu? Potom se radujte spolu s věřícím Abrahamem!

Radost Abrahama

Abraham zajásal, že spatří Kristův den; spatřil jej a zaradoval se. (J 8,56)

Podruhé je v tomto verši zmíněna Abrahamova radost. Poprvé to byla radost z naděje, která je naprosto jistá. Je to radost, která se dívá dopředu k Božím zaslíbením, která hledá naplnění Božích slibů, radost, která netrpělivě vyhlíží Pánův druhý příchod, radost, která se těší a je skutečně extrémní, protože se dívá očima víry vpřed. Podruhé je to radost, která se dívá zpátky. Je to radost, která se těší z toho, co již bylo naplněno. Abraham uvěřil a bylo mu to počítáno za spravedlnost – spatřil Kristův den a zaradoval se. V obou případech je v tomto verši sloveso v takovém tvaru, který nám ukazuje na to, že Abraham tuto radost měl tehdy a má ji už napořád. Podobně jako spatřil Kristův den – a již ho viděl neustále před sebou. Tak to čteme o Mojžíšovi:

Věřil, a proto vyšel z Egypta a nedal se zastrašit královým hněvem; zůstal pevný, jako by Neviditelného viděl. (Žd 11,27)

To je křesťanská radost – radost ze spasení, radost ze Spasitele. Proto apoštol Pavel neváhá opakovat křesťanům ve Filipech:

A tak, bratři moji, radujte se v Pánu. Psáti vám stále totéž mně není zatěžko a vám to bude oporou. (Fp 3,1)

Nemohu nezmínit ještě jednu věc, která bude pomáhat naší radosti. A to je radost samotného Boha – také Bůh se raduje. Z čeho se raduje? Zmíním alespoň dvě věci: 1. Když hříšník činí pokání – tehdy se raduje celé nebe se všemi nebeskými zástupy. 2. Je to tehdy, když Boží děti žijí v pravdě. Tak to napsal Duch svatý skrze Jana:

Nemám větší radost, než když slyším, že moje děti žijí v pravdě. (3J 4)

Je to verš, který by si zasloužil samostatné kázání. Ukazuje na Boží radost, z Božích dětí, které žijí v pravdě. Když to srovnáme s naším textem v J 8, kde jsou Židé, kteří se odvolávají na Abrahama, ale přitom lžou a mají ve svém srdci zrádnou lest a dokonce vraždu, tak nemůžeme nevidět větší kontrast! Abraham stál na pravdě, radoval se z pravdy – z Krista, přes všechny své eskapády nakonec vždy nacházel potěšení v pravdě – a opačně – pravda mu pomáhala se znovu radovat a jásat. Ale Židé kolem Ježíše vůbec nepochopili, co jim chce říct odkazem na Abrahama.

III. Ježíšova velikost (v. 57–59)

A to už nás vede k závěru našeho textu:

*Židé mu řekli: „Ještě ti není padesát a viděl jsi Abrahama?“
(J 8,57)*

Všimněte si, jak přemýšleli! Jejich smýšlení bylo tělesné, zůstávalo na povrchu věci. Vůbec nepochopili, kam Ježíš míří svými zmínkami o Abrahamovi. Všimněte si také, jak převracejí Pánova slova – Ježíš řekl, že Abraham viděl jeho den – to byla Abrahamova výsada spatřit takovou nádheru, po které se ptali proroci a kterou toužili spatřit andělé. Ale nevěřící Židé to převrátili a říkali Pánu – ty že jsi viděl Abrahama? A říkali takovým způsobem, že by to byla veliká čest, kdyby se mohl člověk setkat s Abrahamem nebo ho spatřit. Kromě toho zlehčovali Pánova slova – jak jinak máme rozumět tomu, když říkají, že Ježíši ještě není ani padesát a viděl Abrahama, když Abraham žil o dva tisíce let dříve? A tak jim to nakonec musí Pán říci znovu a tentokrát zcela otevřeně:

Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, dříve než se Abraham narodil, já jsem.“ (J 8,58)

Ježíš tady s velkým důrazem – dvakrát amen, a pravím vám, což bychom mohli vyložit také jako – ať už tomu budete věřit, či nikoliv, je to prostě fakt – říká dvě skutečnosti: 1. Dříve než povstal Abraham – to je asi trochu přesnější překlad, ale dá se to přeložit

i slovem narodil se. Dříve než existoval Abraham – a ve světle Nového zákona to můžeme rozšířit ještě více – dříve než cokoliv existovalo! 2. Já jsem. Stejná slova jim řekl již jednou:

*Ježíš jim řekl: "Teprve, až vyvýšíte Syna člověka, poznáte, že **já jsem** to a že sám od sebe nečiním nic, ale mluvím tak, jak mě naučil Otec. (J 8,28)*

Ježíš tímto zcela jasně říká, že je Bůh. Používá tady Boží jméno, které bylo zjevené Mojžíšovi (Ex 3,14): JSEM, KTERÝ JSEM. Nyní Ježíš říká: dříve než byl Abraham, Jsem, který jsem – nebo Já jsem! Ježíš neříká: byl jsem před Abrahamem, ale prostě: Já jsem (Chrysostom). Židé tomu právě takto porozuměli – vidíme to z jejich bezprostřední reakce:

Tu se chopili kamenů a chtěli je po něm házet. Ježíš se však ukryl v zástupu a vyšel z chrámu. (J 8,59)

Zákon zapovídal pod trestem smrti, aby se někdo prohlašoval za Boha (Lv 24,16). Jenom ten, kdo je tím pravým Bohem to může udělat. A to je Pán Ježíš Kristus. Abraham ho poznal, setkal se s Ním, zaradoval se z Něj, rozjásal se při pohledu na Kristův den. Oč více se můžeme radovat my, křesťané, protože jsme s Ním v každodenním živém společenství, které máme skrze Ducha Svätého. Apoštol Petr napsal:

Ač jste ho neviděli, milujete ho; ač ho ani nyní nevidíte, přec v něho věříte a jásáte nevýslovnou, vznešenou radostí, a tak docházíte cíle víry, spasení duší. (1Pt 1,8–9)

Amen.

SLEPÉ OKO, HLUCHÉ UCHO

Charles H. Spurgeon

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Když jsem říkával v této místnosti, že kazatel musí mít jedno oko slepé a jedno ucho hluché, vzbudil jsem zvědavost několika bratří, kteří žádali vysvětlení. Zdá se jim totiž, stejně jako mně, že čím jsou naše oči a uši ostřejší, tím to je lepší. Dobře, přátelé, protože text je poněkud záhadný, máte mít jeho výklad.

Něco z mého názoru jasně vyjádřil Šalomoun v knize Kazatel (7,21): „Nevšímej si všech řečí, které se vedou, abys neuslyšel, jak tě zlehčuje tvůj otrok.“ To znamená „nepřikládej srdce ke všem vyřčeným slovům“ - neber si je k srdci nebo nepřikládej jim váhu, nevšímej si jich nebo jednej, jako bys je neslyšel. Nemůžeš zastavit řeči lidí, a proto je nejlepší zavřít si uši a nevšímat si toho, co se mluví. Kolem je svět jalového tlachání, a kdo si toho všimá, bude mít dosti co dělat. Zjistí, že ani ti, kdo mu jsou nejbližší, o něm nepějí vždy chválu, a když pokárá nejvěrnější služebníky, ti v momentálním rozčilení vysloví prudká slova, která by neměl zaslechnout. Kdo ve chvílkovém roztrpčení neřekl o někom něco, čeho potom litoval? Je znakem velkorysosti zacházet s vášnivými slovy, jako by nikdy nebyla vyřčena. Když je někdo rozhněvaný, je moudré se mu vyhnout a odložit hádku, než se do ní zapleteme; a když jsme nuceni vyslechnout ostrá slova, musíme se snažit vymazat je z paměti a říci s Davidem: „Já však neslyším, jsem jako hluchý, jako němý, ani ústa neotevřu“ (Ž 38,14). Tacitus popisuje moudrého muže jako toho, který člověku, jenž mu spílal, odpověděl: „Ty jsi pánem svého jazyka, ale já jsem také pánem svých uší“ – můžeš říkat, co chceš, já chci slyšet jenom to, co si vyberu. Nemůžeme uzavřít své uši, jako to děláme s očima, neboť nemáme žádná ušní víčka, přece však lze možné uzavřít bránu ucha, jak to čteme o tom,

kdo „si zacpe uši, aby neslyšel výzvu k prolévání krve“ (Iz 33,15), aby tam nevniklo nic podlounného. Řekněme o běžném klevetění v obci a o ukvapených slovech rozhněvaných přátel: Neposlouchejte je, a když je musíte vyslechnout, neberte si je k srdci, vždyť i vy jste někdy mluvili nejapně a rozhněvaně a i teď byste byli v trapné situaci, kdybyste se měli zodpovídat za každé slovo, které jste pronesli, a to i o nejbližším příteli. Tak Šalomoun argumentoval, když uzavřel citovaný oddíl: „Sám v srdci víš, žes i ty častokrát zlehčoval druhé.“

Abych rozvedl svůj text, chci říci za prvé: až budete vstupovat do své služby, rozhodněte se, že začnete s čistým listem; buďte hluší a slepí k dlouhodobým sporům; které ve sboru přežívají. Jakmile nastoupíte kazatelskou službu, budou vás vyhledávat lidé, kteří se budou snažit zajistit si vás na svou stranu v rodinné hádce nebo ve sborové rozepři; buďte hluší a slepí k těmto lidem a ujistěte je, že věci minulé jsou pro vás minulými, a jako jste po svém předchůdci nezdědili kredenc, nehodláte jíst ani jeho vychladlé jídlo. Pokud bylo spácháno nějaké očividné bezpráví, dejte si práci a napravte je, ale pokud jde o pouhou hádku, vyzvěte hádající se stranu, aby s tím skončila, a řekněte jí jednou provždy, že s tím nechcete mít nic společného. Galliova odpověď vám bude dobrým vodítkem: „Kdyby šlo o nějaký přečin nebo dokonce zločin, náležitě bych vás, Židé, vyslechl. Poněvadž se to však týká sporů o slova či nějaká jména a váš vlastní zákon, vyřídte si to sami mezi sebou. Tím se já jako soudce zabývat nebudu“ (Sk 18,14n). Když jsem přišel jako mladý muž z venkova do sboru New Park Street a byl zvolen za pastora, vyhledal mne záhy jeden muž, který opustil sbor, protože, jak řekl, s ním „zacházeli hanebně“. Jmenoval půl tuctu jmen, všechno byli přední členové sboru, kteří se chovali velice nekřesťansky k němu, ubohému trpiteli, který byl příkladem trpělivosti a svatosti. Z toho, co říkal o druhých, jsem poznal jeho charakter (způsob usuzování, který mne nikdy nezklamal), a rozhodl se, jak postupovat. Řekl jsem mu, že sbor byl v politováníhodném stavu a jedinou cestou z této spleti je, aby každý zapomněl na minulost a začal znovu. Řekl, že odstup roků nezměnil fakta, a já jsem odpo-

věděl, že by změnil pohled člověka na ně, kdyby se za tu dobu dobře stal moudřejším a lepším. Avšak, dodal jsem, minulost odešla s mými předchůdci, takže by měl jít za nimi na jejich nová působiště a urovnat věci s nimi, já nechci posuzovat celou záležitost jen s jednou stranou. Poněkud se rozčlil, ale já jsem mu umožnil vypovídat se, dokud se nezklidnil, a pak jsme si podali ruce a rozešli se. Byl to dobrý člověk, avšak nepříjemný, takže se občas střetával s druhými velice nejnepříjemným způsobem, a kdybych byl přistoupil na jeho vylíčení a zabýval se jeho případem, nebylo by konce sporu. Jsem si naprosto jist, že jsem ve svém vlastním zájmu i pro zdar sboru zvolil nejmoudřejší cestu, když jsem uplatnil slepé oko na všechny spory z doby před mým příchodem. U mladého člověka, který přichází ze školy nebo z jiné farnosti, je vrcholem nemoudrostí, když se nechá ovlivňovat některou klikou a podplácet laskavostí a lichocením, aby se stal jejich straníkem a tak zničil sebe a polovinu svých lidí. Nevšímejte si stran a klik, ale buďte pastýři celého stáde a starejte se o všechny stejně. Požehnaní jsou ti, kdo působí pokoj, a bezpečnou cestou, jak působit pokoj, je nechat oheň hádek stranou. Nefanděte mu ani do něj nepřilévejte olej, ale nechte jej, aby vyhasl sám. Začněte svou službu s jedním slepým okem a jedním hluchým uchem.

Chtěl bych doporučit používání stejné schopnosti a zdůraznit její potřebu v oblasti financí ohledně vašeho vlastního platu. Jsou případy, zejména při budování nového sboru, kdy nemáte diakona, který by byl schopen ujmout se této funkce, a proto se můžete cítit povolání, abyste to dělali sami. V tomto případě nebudete kárání a měli byste spíše být pochváleni. Mnohdy dílo ztroskotalo na tom, že kazatel nejednal jako svůj vlastní diakon a nenašel potřebné pozemské a duchovní prostředky vlastním úsilím. K těmto výjimečným případům nemám, co bych dodal, jenom to, že obdivuji zápasícího pracovníka a hluboce s ním soucím, neboť je přetíženým a pravděpodobně méně úspěšným bojovníkem svého Pána, protože je zapleten do záležitostí vezdejšího života. Ve sborech, které jsou dobře situované a mají dosti prostředků, udělá kazatel dobře, když na všechno bude dohlížet, ale nebude se do ničeho

plést. Když diákonci nejsou důvěryhodní, pak nemohou být diákonky, jsou-li však hodni své funkce, jsou také hodni naší důvěry. Vím, že jsou případy, kdy jsou naprosto neschopní, a přece je třeba s nimi vycházet, a v tomto případě pastor musí otevřít oko, které by jinak zůstalo slepé. Než aby se spravování sborových fondů stalo skandálem, musíme s rozhodností zakročit. Nemáme-li však naléhavý důvod, abychom tak učinili, pak bychom raději měli věřit v rozdělení úkolů a nechat diákonky, aby konaly svou práci. Máme stejné právo jako jiní funkcionáři, abychom se zabývali finančními záležitostmi, budeme-li chtít, bude však dobré, když to co možná nejvíce necháme na jiných, pokud to chtějí dělat za nás. Je-li peněženka prázdná, žena nemocná a dětí mnoho, pak se kazatel musí ozvat, pokud ho sbor dostatečně nezaopatří; není však moudré, neustále lidem předkládat žádosti o zvýšení příjmu. Je-li kazatel málo placen a cítí, že by si zasloužil víc a sbor by mu mohl dát víc, měl by laskavě, nebojácně a rozhodně promluvit napřed s diákonky, a pokud ti se toho neujmou, měl by to pak citlivým, věcným způsobem přednést bratřím, ne jako prosbu o milodar, nýbrž jako apel na jejich smysl pro čest, že „hoden je dělník své mzdy“ (Lk 10,7). Nechť rovnou řekne, co si myslí, protože na tom není nic, zač by se měl stydět, ale bylo by daleko více důvodů se stydět, kdyby potupil sebe a Boží věc tím, že by upadl do dluhů: Nechť proto o té věci mluví ve správném duchu se správnými lidmi a tak věc skončí a neuchyluje se k tajnému naříkání. Víra v Boha by měla překrývat naši starost o vezdejší věci a uschopnit nás, abychom praktikovali, co kážeme, totiž: „Nemějte starost a neříkejte: Co budeme jíst? Co budeme pít? Co si budeme oblékat? Váš nebeský Otec přece ví, že to všechno potřebujete“ (Mt 6,3 nn). Někteří, kdo předstírali, že žijí z víry, měli velice mazaný způsob, jak rafinovaně získávat dary, ale vy budete buď žádat přímo, jako muži, nebo to necháte na křesťanském cítění svých lidí a nastavíte věcem a způsobům církevních financí slepé oko a hluché ucho.

Slepé oko a hluché ucho se velice dobře uplatní v souvislosti s místními klepy. Každý sbor a také každou obec a rodinu trápí jisté paní Grundyové, které pijí čaj a mluví jed. Nikdy si nedají

pokoj, ale neustále slídí kolem, čímž značně otravují život těch, kdo jsou zbožní a upřímní. Není třeba hledat je daleko, stačí jenom sledovat jejich jazyk. Na čajových dýcháncích, schůzkách žen a jiných setkáních zaživa pitvají charakter svých bližních a samozřejmě horlivě zkouší svůj skalpel na kazateli, kazatelově ženě, kazatelových dětech, pomocnici kazatelovy ženy, šatech kazatelovy dcery a na tom, kolik nových stuh měla na sobě za posledních šest měsíců a tak dále až do nekonečna. Navíc určití lidé nejsou nikdy tak šťastni, jako když jsou „hluboce zarmoucení“, takže musí říci kazateli, že pan A. je hadem v trávě, že se mylí, když má tak dobré mínění o pánech B. a C., a že slyšeli zcela „náhodou“, že pan D. a jeho žena se těžce pohádali. Pak následuje dlouhé povídání o paní E., která říká, že ona a paní F. zaslechly, jak paní G. řekla paní H., že paní J. měla říci, že pan K. a slečna L. vycházeli z kostela a slyšeli pana M. mluvit o tom, co stará N. řekla mladé O. o slečně P. Nikdy tyto lidi neposlouchejte. Dělejte to, co udělal Nelson, když přiložil slepé oko k dalekohledu a prohlásil, že signál nevidí, takže pokračoval v bitvě. Nechte ty lidi povídat a ani je neposlouchejte, dokud nebudou povídat proti někomu tolik, že se celá věc stane vážnou; pak bude dobré vzít je stranou a zcela vážně jim domluvit. Ujistěte je, že musíte mít jasná fakta, že vaše paměť není příliš dobrá, že musíte pamatovat na mnoho věcí, že se stále bojíte udělat chybu v takových věcech a že by měli být tak laskaví a napsat, co chtějí říct, takže celá věc vám bude jasnější a vy budete moci věnovat více času jejímu zvážení. Paní Grundyová to neudělá, má mnoho námitek proti jasným a konkrétním prohlášením; dává přednost planému povídání.

Ze srdce bych si přál, abychom dokázali zastavit klepy, domnívám se však, že to nebude možné, pokud lidstvo bude tím, čím je, neboť Jakub nám říká: „Všechny druhy zvířat i ptáků, plazů i mořských živočichů mohou být a jsou kroceny člověkem, ale jazyk neumí zkrotit nikdo z lidí. Je to zlo, které si nedá pokoj, plné smrtelného jedu“ (Jk 3,7n). Co nelze vyléčit, je třeba snášet, a nejlepší způsob jak to snášet, je to neposlouchat. Na jeden z našich starých hradů napsal dávný majitel tyto řádky:

Oni říkají.

Co říkají?

Ať to klidně říkají.

Citliví lidé by se toto motto měli naučit nazpaměť. Řeči lidí nikdy nestojí za povšimnutí a vy byste se o ně nikdy neměli zajímat, leč byste chtěli lkát nad zlomyslností a bezcitností těch, o kterých to často svědčí.

Mayow ve svém Jasném kázání (Plain Preaching) říká velice důrazně: „Kdybyste viděli, jak nějaká žena zabíjí farmářovy kachny a husy, aby získala jedno brko, viděli byste osobu, která jedná jako my, když o někom mluvíme zle kvůli potěšení, které pocítujeme ze zlých řečí. Potěšení, které pocítujeme, nemá cenu jediného brku, a bolest, kterou způsobíme, je často větší, než jakou cítí člověk při ztrátě svého majetku.“ Zařaďte tu a tam nějakou takovou poznámku do kázání, když se v okolí nebudou žádné zvláštní klepy vyskytovat, a ti citlivější z toho budou mít prospěch; o ostatních mám své pochybnosti.

Především se však sami nikdy nepřipojujte k pomluvám a požádejte svou ženu, aby se toho také zdržela. Někteří muži jsou příliš povídaví a připomínají mi mladého muže, kterého poslali k Sokratovi, aby se naučil řečnit. Když byl filozofovi představen, mluvil tak nepřetržitě, že Sokrates požadoval dvojitý poplatek. „Proč mám platit dvojnásobně?“ řekl mladík. „Protože tě musím naučit dvě vědy,“ odpověděl řečník, jednak, jak máš držet svůj jazyk na uzdě, a jednak, jak máš mluvit.“ První věda je těžší, ale snažte se v tom dosáhnout dokonalosti, nebo budete mnoho trpět a způsobíte si nekonečné potíže.

Vyvarujte se za každou cenu ducha podezřívavosti, který působí hořkost v životě některých lidí, a ke všemu, z čeho byste mohli vyvodit nelaskavé závěry, obraťte slepé oko a hluché ucho. Podezřívavost způsobuje, že člověk mučí sám sebe a špehuje druhé. Začněte podezřívát, a důvody k nedůvěře se kolem vás budou hromadit, přičemž vaše podezřívavost bude tvořit jejich největší část. Z mnohého přítele se stal nepřítel, když začal být podezříván. Nedívejte se proto kolem sebe očima nedůvěry ani nebuďte na-

slouchací s uchem nakloněným ke strachu. Pohybovat se po sboru a slídit po opozici jako hajný po králících je ubohým zaměstnáním a má většinou žalostné konce. Lord Bacon moudře doporučuje „prozíravou opatrnost při vyšetřování toho, co bychom neradi zjistili“. Když neobjevíme nic, co by nám pomohlo milovat druhé, pak bychom raději měli přestat vyšetřovat, neboť můžeme vytáhnout na světlo něco, co bude počátkem dlouholetých sporů. Nemluví samozřejmě o případech, jež vyžadují cvik při pečlivém vyšetřování a odvážném uplatňování, ale mám na mysli spíše osobní záležitosti, kde tím, kdo nejvíce trpí, jste vy sami; zde je vždy nejlepší nevědět nebo nechtít vědět, co o vás řekli přátelé nebo nepřátelé. (Ti, kdo nás chválí, se pravděpodobně mylí stejně jako ti, kdo nás haní, a jedny lze pokládat za vyvážení druhých, pokud vůbec stojí za to brát v úvahu soud lidí.) Máme-li souhlas svého Boha, potvrzený klidným svědomím, můžeme si dovolit být lhostejní k názorům ostatních lidí, ať chválí nebo haní. Nedojdeme-li k tomuto bodu, jsme dětmi a nikoli muži.

Někteří se dětinsky pídí po tom, co si o nich myslí jeho přátelé, a když jeho názor obsahuje sebemenší prvek nesouhlasu nebo výtky, pokládají ho od té chvíle za nepřítele. Nejsme jistě papeži a nechceme, aby nás naši posluchači pokládali za neomylné! Známe lidi, kteří se docela rozzuřili při naprosto slušné a rozumné poznámce a pokládali upřímného přítele za odpůrce, který má radost, když najde nějakou chybu; toto zkreslení na straně jedné brzy vyvolalo hněv na straně druhé a vznikla roztržka. Jak mnohem lepší je velkorysý odpuštění! Musíte být schopni snést kritiku, jinak nejste připraveni být vedoucími sboru; a musíte nechat kritiku na pokoji, aniž byste ho zařadili mezi své úhlavní nepřátele, jinak dokazujete, že jste slaboši. Nejmoudřejší je vždy prokazovat dvojnásobnou laskavost tam, kde s vámi někdo zacházel stroze, protože se domníval, že to je jeho povinností; je to možná čestný člověk a stojí za to ho získat. Kdo si o vašem mládí myslí, že se sotva hodíte jako pastoři, může se stát vaším nejodhodlanějším obhájcem, když uvidí, že rostete v milosti a pokračujete v kvalifikaci pro tuto práci. Proto ho nepokládejte za nepřítele jenom proto, že pravdivě vyja-

druje své pochybnosti; což vás vaše vlastní srdce neujišťuje, že jeho obavy nejsou tak docela nepodložené? Obrat'te své hluché ucho k tomu, co pokládáte za jeho drsnou kritiku, a snažte se kázat lépe.

Lidé mohou být z lásky ke změně, zraněné pýchy, vlivem odlišného vkusu nebo z jiných důvodů nespokojeni s naší službou a pro nás je dobré, když o tom nic nevíme. Když upozorujeme nebezpečí, nesmíme dát najevo své zjištění; místo toho bychom se měli snažit zlepšit své kázání v naději, že dobří lidé budou lépe syceni a zapomenou na svou nespokojenost. Jsou-li to opravdu velkorysí lidé, vznikající zlo pomine a nevznikne žádná nespokojenost; pokud vznikne, nesmíte jí vyprovokovat tím, že jí budete očekávat.

Kde jsem věděl, že existuje určitá nespokojenost se mnou, nedával jsem to najevo, pokud jsem k tomu nebyl přinucen, nýbrž jsem naopak s člověkem, který byl proti mně, jednal s co největší zdvořilostí a laskavostí, a o celé záležitosti jsem pak už nic neslyšel. Kdybych byl s tím dobrákem zacházel jako s odpůrcem, byl by udělal, co by mohl, aby zaujal místo, jež jsem mu přisoudil, a vyplnil je co nejlépe. Cítil jsem však, že jako křesťan měl právo nesouhlasit se mnou, když to pokládal za správné, a když tak činil, nesměl jsem se k němu stavět nelaskavě. Proto jsem s ním jednal jako s člověkem, který je přítelem mého Pána, když už ne mým, dal jsem mu určitou práci, která předpokládala důvěru, dbal jsem na to, aby měl pocit domova, a postupně jsem ho získal, aby se stal blízkým přítelem a spolupracovníkem. I ti nejlepší lidé mají někdy ostré lokty a říkají nelaskavé věci; sami bychom měli být rádi, když naši přátelé dokážou zapomenout, co jsme řekli, když jsme byli nevrlí a podráždění, a je kristovské jednat s druhými tak, jak bychom si přáli, aby oni jednali s námi. Nikdy bratru nepřipomínejte, že někdy o vás mluvil tvrdě. Když ho uvidíte ve Šťastnější náladě, nezmiňujte předešlou bolestivou událost; bude-li to člověk upřímného ducha, pak v budoucnu odmítne napadat pastora, který s ním zacházel tak laskavě, a je-li to hrubý člověk, je zbytečné se s ním hádat, a proto je lepší to přehlédnout.

Je lepší být stokrát oklamán než žít celý život v podezřívavosti. Ta je nesnesitelná. Lakomec, který o půlnoci zabezpečuje svou

komnatu a slyší lupiče s každým padajícím listím, není nešťastnější než kazatel, který se domnívá, že se proti němu kují pikle a že se o něm šíří pomluvy. Vzpomínám na bratra, který měl dojem, že ho chtějí otrávit, a byl přesvědčen, že i židle, na které sedí, a šaty, které nosí, byly nějakou jemnou chemikálií nasáklé smrtí. Žil v neustálém strachu. Tak vypadá život kazatele, když nikomu kolem sebe nedůvěřuje. Podezřívavost není jen zdrojem neklidu, je to mravní zlo a ničící charakter toho, kdo ji chová. Podezřívavost u kráľů vyvolává tyranii, u manželů žárlivost a u kazatelů hořkost, takovou hořkost, která duchovně rozbíjí všechna pouta pastýřského vztahu, jako žiravina leptá duši služebníka a dělá z něho spíše prokletí než požehnání. Když vlivem tohoto hrozného zla zkysne všechno mléko lidské laskavosti v srdci člověka, hodí se spíše mezi detektivy než pro kazatelskou službu. Jako pavouk pak začíná spřádat své pletivo a vytváří síť chvějících se hrozeb, které všechny směřují k němu a varují ho před dotykem i toho nejnepatrnějšího komára. Sedí tu uprostřed, hromádka nervů a zranění, popudlivý a rozčilený, sebeobětující se mučedník, stavějící si kolem sebe roští na hranici a zřejmě ustrašený, že bude upálen. Ani nejvěrnější přítel není za takových podmínek důvěryhodný. Nejpečlivější snaha vyhnout se pohoršení nezajistí imunitu od nedůvěry, ale bude pravděpodobně vyložena jako úskok a zbabělost. Nedůvěřivý člověk ohrožuje společnost téměř stejně jako vztekly pes, protože bez jakéhokoli důvodu kouše na všechny strany a na všechny strany prská pěnu své vztekliny. Je zbytečné se dohadovat s obětí tohoto bláznovství, protože se zvrácenou vynalézavostí převrátí každý argument a učiní z vašeho úsilí získat si důvěru další důkaz nedůvěry. Je smutné, že nemůže vidět špatnost svého bezdůvodného podezřívání druhých, zejména těch, kdo jsou jeho nejlepšími přáteli a nejpevnějšími zastánci Kristovy věci.

„Neukřivdil bych ctnosti tak zkoušené nejmenším stínem pochybnosti. Nepatřičná podezřívavost je bídnejší podlost i než podezřelá vina.“

Nikdo by neměl být obviňován za nějaké slovo; vládne-li však podezřívavost, pak se i mlčení stává zločinem. Bratři, vyhýbejte se

této hrozně vlastnosti tím, že se vzdáte sebelásky. Pokládejte za nicotnost to, co si lidé o vás myslí nebo říkají, a starejte se jenom o jejich vztah s Pánem. Jste-li přirozeně citliví, nepěstujte tuto slabost ani nedovolte jiným, aby jí nahrávali. Což by to nebylo velkým ponížením vašeho úřadu, kdybyste si udržovali armádu špehů, kteří by sbírali informace o všem, co vaši lidé o vás řekli? A přece se to tomu podobá, když dovolíte, aby vám jistí horlivci donášeli všechny místní drby. Vyžeň ta stvoření! Zoškliv si takové dělání zlé krve, takové žvanivé služby. Ti, kdo donášejí, budou také odnášet a jistě začnou kolovat drby také z vašeho domu a budou líčit každou poznámku, která padne z vašich úst, s množstvím vlastních dodatků. Myslete na to, že jako je přechovávatel kradeného zboží stejně zlý jako zloděj, tak posluchač klepů je podílníkem na této vině. Kdyby nebylo naslouchajících uší, nebylo by klevetivých jazyků. Budete-li kupci špatného zboží, poptávka vyvolá dodávku a továrny prolhanosti budou pracovat naplno. Nikdo nechce být tvůrcem lží, a přece ten, kdo chtivě naslouchá pomluvám a ochotně jim věří, vysedí mnoho mládat a přivede je do aktivního života. Šalomoun říká: „Klevetník rozlučuje důvěrné přátele“ (Př 16, 28). Vypustí se pomluva a vzbudí žárlivost, až „se objeví vzájemná chladnost a nikdo neví proč; každý se dohaduje, co může být důvodem. Tak se nejpevnější, nejdelsí, nejvřelejší a nejdůvěrnější svazky, zdroj nejsladších životních radostí, rozbíjí snad navždy“. To je práce přímo hodná satana, nikdy by se však nemohla uskutečnit, kdyby lidé nežili v ovzduší podezřívavosti. Svět je z tohoto důvodu plný trápení, trápení, které je stejně velké jako zbytečné. To je vskutku bolestné! Campbell výstižně poznamenává: „Zničení starých přátelství je pro mne smutnější podívanou než podívaná na zničené paláce. Ukazuje srdce, kdysi rozzářené radostí, vychladlé a zpustošené a pronásledované ptáky zlých předzvěstí, které hnízdí v troskách.“ Podezřívavosti, jakou spoušť jsi natropila na zemi!

Učte se nevěřit těm, kdo nevěří svým bratřím. Podezřívejte ty, kdo vás chtějí přimět, abyste podezřívali druhé. Rozhodné odmítnutí všech těch klevetníků velice přispěje k potlačení jejich

očerňujících snah. Matthew Pool říká ve své Cripplegate Lecture: „Obecná fáma už dávno ztratila svou reputaci a nevím o ničem, co by se jí v našich dnech snažilo obnovit; proto by se jí nemělo věřit. Jak málo nejrůznějších zpráv při podrobnějším zkoumání neodhalíme jako falešné! Já sám počítám s tím, že když uvěřím jedné zprávě z dvaceti, pak to je hodně. Zejména nedůvěřujte hanění a pošpiňujícím zprávám, protože ty se šíří nejrychleji a jsou příjemné většině lidí, kteří se domnívají, že jejich vlastní pověst nestojí nikdy na tak pevných základech, jako když je vybudovaná na troskách druhých.“ Protože lidé, kteří by vás chtěli přimět, abyste nedůvěřovali svým přátelům, jsou ubožáci, a protože podezřívavost jako taková je ubohou a trýznivou neřestí, umiňte si, že k tomu všemu obrátíte své slepé oko a hluché ucho.

Je také třeba říci slovo nebo dvě o moudrosti nikdy neposlušat to, co nebylo určeno pro vás. Tajný posluchač je ubohý Člověk, o málo lepší než obyčejný donašeč. A toho, kdo říká, že něco zaslechl, je třeba pokládat za člověka, který měl zvážit, co měl udělat.

Jeremy Taylor moudře a správně poznamenává: „Nikdy neposlouchej u dveří nebo u okna, neboť kromě toho, že to zahrnuje nebezpečí a past, je to také vniknutí do soukromí bližního a odkrytí něčeho, co se zakrývá proto, aby to nebylo odkryté.“ Je otřepaným příslovím, že tajní posluchači málokdy uslyší něco dobrého o sobě samých. Odposlouchávání je něco jako krádež, avšak ukradené věci nepůsobí zloději radost. Informace získané kradmým způsobem musí být, kromě krajních případů, spíše na škodu než ku prospěchu věci. Soudce může pokládat za vhodné získávat důkazy takovým způsobem, nedovedu si však představit případ, kdy by tak měl činit kazatel. Máme poslání milosti a pokoje; nejsme žalobci, kteří hledají usvědčující důkazy, nýbrž přátelé, jejichž láska přikryje množství hříchů. Nemáme mít slídivé oči Cháma, dávejme přednost zbožné citlivosti Šéma a Jefeta, kteří šli pozpátku a přikryli nahotu, kterou dítě zla oznámilo s posměchem.

Pokud jde o názory na vás a poznámky o vás, učiňte si slepé oko a hluché ucho základním pravidlem. Veřejní činitelé musí snášet

veřejnou kritiku, a protože veřejnost nelze pokládat za neomylnou, musí veřejní činitelé snášet kritiku, která není ani fér, ani příjemná. Všem čestným a spravedlivým poznámkám musíme věnovat pozornost, avšak k hořkému soudu předsudků, malichernému štourání světáků, hloupým projevům ignorantů a prudkým denunciačním odpůrců můžeme bezpečně obrátit hluché ucho. Nemůžeme očekávat, že s námi budou souhlasit ti, jež usvědčujeme svým svědectvím z jejich oblíbených hříchů; jejich chvála by dokazovala, že jsme se minuli cíle. Přirozeně se snažíme, abychom dosáhli souhlasu u svých vlastních lidí, členů svých církví a přívrženců našich sborů, a když zpozorujeme, že nejsou našimi velkými obdivovateli, jsme v pokušení dát se odradit nebo se zlobit; v tom je léčka. Když jsem se chystal opustit svou vesnickou farnost a jít do Londýna, jeden ze starých mužů se modlil, abych byl „osvobozen od bečení ovcí“. Nedovedl jsem si představit, co tím myslel, ale záhada je teď jasná a já sám jsem se naučil takto se modlit. Příliš velké uvažování o tom, co řekli lidé, jestli to je pochvala nebo pohana, není pro nás dobré. Když přebýváme na výšinách s „velkým Pastýřem ovcí“, měli bychom se málo starat o všechno zmatené bečení kolem nás, avšak když se staneme „tělesnými a chodíme jako lidé“, nebudeme mít mnoho pokoje, budeme-li naslouchat tomu a onomu, čím na nás každá ubohá ovce bude bečet. Docela dobře může být pravda, že jste byli minulou neděli dopoledne neobvykle nudní, avšak nebylo třeba, aby paní Clacková přišla a řekla vám, že si to myslel diákon Jones. Je velmi pravděpodobné, že poté, co jste celý předchozí týden strávili někde na cestách, vaše kázání bylo řídoučké, ale vůbec není třeba, abyste obcházeli lidi a zjišťovali, zda si toho všimli, nebo ne. Nestačí, když v tom nemá pokoj vaše svědomí! Snažte se v budoucnu být lepší, ale nechtějte slyšet všechno, co si o tom povídají Jack, Tom a Mary. Na druhé straně jste byli při posledním kázání vysoko na koni a končili jste zvukem fanfár, teď vás zajímá, jaký dojem jste vyvolali. Potlačte svou zvědavost; neudělá vám dobře to zjišťovat. Když se stane a lidé budou souhlasit s vaším úsudkem, pak to jenom podníti vaši ubohou ješitnost, a budou-li to vidět jinak, pak vás v jejich očích

poškodí vaše honba za jejich chválou. V každém případě jde o vás samé a to je příliš chabé téma, než abyste se jím znepokojovali. Buďte muži a neshazujte se tím, že budete hledat pochvalu jako malé děti v nových šatech, které říkají: „Podívejte se na moje hezké šatičky!“ Nejistili jste ještě, že lichocení je stejně škodlivé, jako je příjemné? Zjemňuje mysl a činí vás citlivějšími vůči pomluvám. A stejně jako chvála je pro vás příjemná, tak vás kárání bude bolet. Kromě toho je zločinem nechat se malichernými úvahami o svém malém já odvádět od svého velkého cíle oslavovat Pána Ježíše, není-li k tomu jiný důvod, bude to mít velký vliv na vás. Pýcha je smrtelným hříchem a poroste, aniž byste si půjčovali sborový kropicí vůz, abyste ji křísili. Zapomeňte výrazy, jež podněcují vaši domýšlivost, a když zjistíte, že se těšíte na škodlivé lichotky, vyznejte v hluboké pokoře svůj hřích. Payson byl silný v Pánu, když napsal své matce: „Má drahá matko, nesmíš říci jediné slovo, které by vypadalo jako náznak toho, že se domníváš, že rostu v milosti. Neunesu to. Všichni lidé zde, přátelé i nepřátelé, se spikli, aby mne zničili. Jistě, satan a mé srdce jim při tom pomáhají. A když i ty se připojíš, pak se obávám, že všechna studená sprcha, kterou Kristus může vylít na mou pýchu, nezabrání tomu, aby se nerozhořela v ničivý plamen. Tak jistě, jako mi někdo lichotí a hladí mě, můj nebeský Otec mě musí bičovat, a je nevyslovitelnou milostí, že přichází, aby tak činil. Jistě, mohu snadno uvést sto důvodů, proč bych neměl být pyšný, ale pýcha nedá na rozum ani na cokoli jiného než na pořádný výprask. I v této chvíli to cítím jako svědění v konečcích prstů a jako snahu vést mé pero.“ Víím něco o tomto skrytém bičování, které náš dobrý Otec sesílá na své služebníky, když vidí, že se nadměru vyvyšují, a proto připojuji své naléhavé varování proti hýčkáni vašeho těla, když nasloucháte chválám svých nejlepších přátel. Jsou nerozumní a vy se jim musíte vyhýbat.

Rozumný přítel, který vás bude neustále týden co týden napomínat, bude pro vás daleko větším požehnáním než tisíc nekritických obdivovatelů, když budete mít dost rozumu, abyste snášeli jeho chování, a dost milosti, abyste za to byli vděční. Když jsem kázával v Surrey Gardens, jeden neznámý, velice schopný kritik mi posílal

týdenní seznam mých chyb ve výslovnosti a jiných prohřešků proti mluvě. Nikdy neuvedl své jméno a to byla moje jediná výtka vůči němu, protože mne zanechal v dluhu, který jsem nemohl vyrovnat. Využívám této příležitosti, abych vyznal, jak velice mu jsem zavázán, neboť s geniální vytrvalostí a s očividnou snahou pomoci mi neúnavně zapisoval všechno, o čem se domníval, že jsem řekl nesprávně. Při těchto korekturách se někdy sám mýlil, avšak z větší části měl pravdu a jeho poznámky mi pomohly vidět mnoho chyb a vyvarovat se jich. Těšil jsem se s velkým zájmem na jeho týdenní poznámky a věřím, že jsem díky nim lepší. Kdybych byl opakoval nějakou větu z neděle o dva nebo tři týdny předtím, byl by napsal „viz stejný výraz v tom a tom kázání“ a uvedl číslo a stranu. Při nějaké příležitosti poznamenal, že příliš často cituji slova „Nic v své ruce nenesu“, a dodal: „Jsme dostatečně informováni o prázdnotě vašich rukou.“ Někteří mladí lidé by se možná tak tvrdou kritikou nechali odradit, ne-li popudit, ale byli by velice pošetilí, neboť by svým odporem proti takové kritice odhodili cennou pomoc pro to, aby pokročili dál. Upřímný, dobře míněný úsudek nelze koupit za peníze, a když jej můžeme dostat zdarma, pak toho využijme do krajnosti. Nejhorší je, že z těch, kdo vyslovují svůj úsudek, jen málokterí jsou k tomu kvalifikováni a my budeme otravováni bláznivými, nepřístojnými poznámkami, dokud k nim neobrátime slepé oko a hluché ucho.

Při nepravdivých obviněních proti vám mějte ve většině případů, hluché ucho. Na neštěstí lháři ještě nevymřeli a podobně jako Richard Baxter a John Bunyan můžete být nařčeni ze zločinů, kterých se vaše duše hrozí. Nedejte se tím překvapit, neboť tyto zkoušky postihly ty nejlepší z lidí a ani váš Pán neunikl jedovatému jazyku prolhanosti. Téměř ve všech případech je nejmoudřejší nechat takové věci zajít přirozenou smrtí. Velká lež, kterou necháme bez povšimnutí, je jako velká ryba na suchu, mrská sebou a zakrátko se utluče k smrti. Reagovat na ni znamená poskytovat jí její živel a pomáhat jí k delšímu životu. Lži většinou mají důkaz o své převrácenosti samy v sobě a ubodají se k smrti. Některé lži mají zvláštní zápach, který každému čestnému nosu prozradí jejich

prohnilost. Pokud vás vyvedou z míry, pak se jejich záměr zčásti zdaří, avšak vaše tiché vytrvání je zklamáním pro zlomyslnost a přináší vám částečné vítězství, které Bůh, jenž má péči o vás, brzy obrátí v úplné vysvobození. Váš bezúhonný život bude nejlepší obranou a ti, kdo jej vidí, nedopustí, abyste byli tak snadno odsouzeni jak to vaši pomlouvači očekávají. Jenom se varujte bojovat svůj vlastní boj, a v devíti z deseti případů vaši žalobci svou zlovůli nesklidí nic než mrzutosti a pohrdání druhých. Žalovat pomlouvače je zřídka moudré. Vzpomínám na jednoho milého Kristova služebníka, který byl v mládí velmi citlivý, a když byl falešně nařčen, zažaloval dotýčného člověka u soudu. Byla mu nabídnuta omluva, která odvolávala každý bod obvinění a byla naprosto dostatečná, avšak ten dobrý člověk trval na tom, aby byla vytištěna v novinách, a výsledek ho usvědčil z jeho nemoudrosti. Mnoho lidí, kteří by se jinak nebyli dozvěděli o pomluvě, se ptali, co to znamená, a začali to komentovat, zpravidla s poznámkou, že jistě udělal něco pošelilého, co vedlo k takovému obvinění. Dal se slyšet, že co bude živ, už by se nikdy znovu neuchýlil k této metodě, neboť cítil, že mu veřejná omluva ublížila víc než pomluva sama. Když jsme v pozici, která nás činí vhodným terčem pro ďábla a jeho spojence, je nejlepší obhajovat svou nevinu mlčením a nechat svou pověst na Bohu. Jsou však výjimky z tohoto obecného pravidla. Když jsou proti někomu vznesena jasná, konkrétní, veřejná obvinění, je povinen na ně reagovat, a to co nejjasnějším a nejotevřenějším způsobem. Odmítnout jakékoli vyšetření v takovém případě prakticky znamená doznat viny, a ať to zdůvodníme jakkoli, veřejnost zpravidla pokládá odmítnutí odpovědi za důkaz viny. Při pouhých nesnázích a mrzutostech je zdaleka nejlepší zůstat pasivní, když však celá věc nabude vážnějších rozměrů a náš žalobce nás vyzve k obhajobě, jsme povinni odpovědět na jeho útoky poctivým konstatováním skutečnosti. V každém případě je třeba hledat radu u Pána, jak se vyrovnat s pomlouvačnými jazyky, a nakonec se prokáže nevina a usvědčí pomluva.

Někteří kazatelé byli zlomeni na duchu, vypuzeni ze svého místa a zraněni na duchu tím, že si všímali místních skandálů. Zním

výborného mladého muže, jemuž jsem předvídal úspěšnou životní dráhu, který se však dostal do velkých potíží, protože napřed dovolil, aby z toho byla potíž, a potom dělal všechno, aby tomu tak bylo. Přišel ke mně a stěžoval si, že má velkou mrzutost; a celá mrzutost se od počátku do konce týkala toho, co půl tuctu žen řeklo o jeho chování po smrti jeho ženy. Byla to skutečně přílišná prkotina, aby se tím zabýval – nějaká paní Q. řekla, že by se nedivila, kdyby se kazatel oženil se služebnou, která tehdy byla v jeho domě; jiná si vyložila její slovo tak, že by si ji údajně měl vzít, a třetí s určitou zlomyslností našla ve slovech hlubší význam a udělala z toho obvinění. A co bylo nejhorší, ten milý citlivý kazatel se snažil celou věc vystopovat a obvinil nějakých dvacet lidí z toho, že o něm šíří pomlvy, a dokonce některým z nich pohrozil soudem. Kdyby se za to byl modlil v soukromí anebo nad tím mávl rukou, bylo by z celého povídání nevzešlo žádné zlo. Ale tento milý bratr se nedovedl potýkat s pomluvami moudrým způsobem, protože neměl to, co vám vážně doporučuji – slepé oko a hluché ucho.

Milí bratři, slepé oko a hluché ucho vám pomůže ve vztahu k jiným sborům a jejich pastorům. Jsem vždycky potěšen, když se některý bratr plete do věcí jiných a sám si při tom spálí prsty. Proč si nehledí svého a dělá biskupa v diecézi jiného? Členové církvi mne často žádají, abych se zapojil do jejich domácích sporů. Pokud však za mnou nepřijdou s oficiálním pověřením, abych byl jejich rozhodčím, odmítám to. Alexander Cruden si sám dal jméno „Napravovatel“ a já jsem mu tento titul nikdy nezáviděl. Potřeboval bych zvláštní pomazání, kdybych měl někoho uschopnit, aby urovnával všechny spory v našich sborech, a zpravidla se o to nejvíce pokoušejí ti, kdo toho jsou nejméně schopni. Ve většině případů je zasahování, jakkoli dobře míněné, chybou. Vnitřní neshody v našich sborech jsou jako hádky mezi mužem a ženou: Když celá věc dospěje k tomu, že je třeba ji řešit, pak se zakročující strana stane obětí jejich společné zlosti. Do domácího rozbroje bude zasahovat jen pan Zelenáč Nezkušený, protože muž samozřejmě neschvaluje a žena, která utržila toliké rány, řekne: „Nechte mého muže na pokoji; má právo mě bít, jak chce.“ Jakkoli

je nepřátelství svářících se manželů velké, zdá se být zapomenuté při odporu proti vetřelcům. A tak ve velice nezávislé denominaci baptistů bude člověk mimo sbor, který v nějakém sporu zasáhne, jistě tím nejhorším. Nemyslete si, že jste biskupem všech okolních sborů, ale spokojte se s tím, že dohlížíte na Lystru, Derbe nebo Tesaloniku či který sbor byl svěřen vaší péčí, a nechejte Filipy a Efez v rukou jejich vlastních pastorů. Nevzbuzujte nespokojence, aby nacházeli chyby na svém kazateli nebo aby vám donášeli zvěsti o špatnostech v jiných sborech. Když se setkáte s ostatními kazateli, nesnažte se je poučovat; oni znají své povinnosti, jako vy znáte své, a váš úsudek o jejich způsobu jednání je pravděpodobně založen na kusé informaci, pocházející ze zaujatých zdrojů. Nezarmucujte své bližní svou všetečností. Všichni máme dost co dělat doma a je moudré se stranit všech sporů, které se nás netýkají. Jedno ze světských přísloví nám radí, abychom své špinavé prádlo prali doma, a já bych k tomu dodal doporučení, abychom nenavštěvovali sousedy, dokud je jejich prádlo v mydlinkách. To je správné vůči našim přátelům a nejlépe to zachová pokoj. „Chytá psa za uši, kdo se rozlítí ve sporu, který se ho netýká“ (Př 26,17) – pes ho nejspíše kousne a málokdo ho bude litovat. Bridges moudře poznamenává, že „náš požehnaný Pán nám dal lekci Boží moudrosti. Řešil spory ve vlastní rodině, když ho však žádali, aby se zapletl do sporu, který se ho netýkal, odpověděl: ‚Kdo mne ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?‘ (Lk 12,14)“. Samozvaní soudci si získají jen málo úcty; kdyby byli schopnější soudit, měli by menší sklon to dělat. Mnohý malicherný spor ve sboru rozdmýchali ve velký oheň kazatelé zvenčí, kteří neměli ponětí o spoušti, kterou způsobili; vyslovovali jednostranné úsudky a tak podněcovali oponující osoby, které se cítily jisté, když mohly říci, že s nimi okolní kazatelé souhlasí. Mojí radou je, abychom se připojili k těm, kdo „nic nevědí“, a nikdy se k žádné záležitosti nevyslovovali, dokud nevyslechneme obě strany; a navíc, abychom se ze všech sil snažili vyhybat se zprávám od jedné nebo druhé strany, když se nás ta věc netýká.

Není to dostatečné vysvětlení mého prohlášení, že mám jedno oko slepé a jedno ucho hluché a že jsou tím nejlepším okem a uchem, které mám?

*Lectures to my students III., L 9,
(Lekce pro mé studenty III., Lekce 9)*

VOJÁK JEŽÍŠE KRISTA (2Tm 2,3)

Albert Warren Clark

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

Snášej útrapy jako dobrý voják Ježíše Krista. (2 Tim 2,3 B21)

Tak psal apoštol Pavel svému milému příteli, Timoteovi, a tak k nám mluví slovo Boží dnes.

V tomto světě plném hříchů musí člověk zápasit, pokud chce postupovat dopředu, nebo pokud chce být požehnáním pro jiné. Kdo chce vést dobrý boj, má co dělat s přemáháním nepřátel v sobě i kolem sebe. Musíme ustavičně bojovat proti zlu, které je v nás i ve světě. Křesťan musí neustále bojovat za pravdu a za právo. Musí také bojovat proti hříšnému srdci. Život bez boje je život, který ztrácí účel. Rád bych vám položil dvě otázky o tomto boji, které vyplývají z našeho textu:

I. Co musíme snášet?

Různí křesťané nemusejí vždy snášet stejné věci. Některé útrapy zažívají křesťané jen v určitých stoletích. Avšak jiné útrapy musejí snášet všichni vojáci či bojovníci Páně. Jasný obraz utrpení Božích následovníků za staré smlouvy:

Svou vírou dobývali království, uskutečňovali Boží spravedlnost, dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno; zavírali tlamy lvům, krotili plameny ohně, unikali ostří meče, v slabosti nabývali síly, vedli si hrdinsky v boji, zaháněli na útěk vojska cizinců; ženám se jejich mrtví vraceli vzkříšení. Jiní byli mučeni a odmítli se zachránit, protože chtěli dosáhnout něčeho lepšího, totiž vzkříšení. Jiní zakusili výsměch a bičování, ba i okovy a žalář. Byli kamenováni, mučeni, řezáni pilou, umírali pod ostřím meče. Chodili v ovčích a kozích kůžích, trpěli nouzi, zakoušeli útisk a soužení.

*Svět jich nebyl hoden, bloudili po pouštích a horách,
skrývali se v jeskyních a roklinách země. (Žd 11,33–38)*

Apoštolové a jejich pomocníci toho museli vytrpět hodně. Pro mnohé z nich byly pravda a Kristovo učení dražší než život. Štěpán byl ukamenován. Jakub byl z rozkazu krále Heroda zavražděn mečem. Ten také vsadil do žaláře Petra. Své utrpení vyličil nejlépe sám apoštol Pavel v druhém dopise Korintským:

*Jsou služebníky Kristovými? Odpovím obzvláště nerozumně:
já tím víc! Namáhal jsem se usilovněji, ve vězení jsem byl
vícekrát, ran jsem užil do sytosti, smrti jsem často hleděl
do tváře. Od Židů jsem byl pětkrát odsouzen ke čtyřiceti
ranám bez jedné, třikrát jsem byl trestán holí, jednou jsem
byl kamenován, třikrát jsem s lodí ztroskotal, noc a den
jsem jako trosečník strávil na širém moři. Častokrát jsem
byl na cestách – v nebezpečí na řekách, v nebezpečí od
lupičů, v nebezpečí od vlastního lidu, v nebezpečí od po-
hanů, v nebezpečí ve městech, v nebezpečí v pustinách,
v nebezpečí na moři, v nebezpečí mezi falešnými bratřími,
v námaze do úpadu, často v bezesných nocích, o hladu
a žízni, v častých postech, v zimě a bez oděvu. A nadto
ještě na mne denně doléhá starost o všechny církve.
(2K 11,23–28)*

Nicméně víc než o útrapách prvních učedníků Pána Ježíše Krista potřebujeme mluvit o boji, který máme vést my sami proti zlu, které je v nás i kolem nás.

V křesťanském životě má každý dost těžkostí: jednak se sebou samým, jednak se světem. V člověku jsou dva směry, které zápasí o vládu nad ním. V dopise Galatským čteme:

*Touhy lidské přirozenosti směřují proti duchu Božímu, a Boží
duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte
to, co dělat nechcete. (Ga 5,17)*

Naše srdce je od přirozenosti silně nakloněno ke zlu. Šalomoun to řekl správně:

*Především střež a chraň své srdce, vždyť z něho vychází život.
(Př 4,23)*

Apoštol Pavel také musel bojovat, když chtěl chodit duchem, jak to říká ve svém dopise Římanům:

Ve své nejvnitřnější bytosti s radostí souhlasím se zákonem Božím; když však mám jednat, pozoruji, že jiný zákon vede boj proti zákonu, kterému se podřizuje má mysl, a činí mě zajatcem zákona hříchu, kterému se podřizují mé údy. (Ř 7,22–23)

V každém srdci je zvláštní touha po tělesném klidu, po pohodlí, po bohatství a po vysokém postavení. To člověka často uvádí do pokušení. Lehčí je plout po proudu, než bojovat proti proudu, totiž bojovat proti svým touhám. Jsme povinni bojovat nejen proti nepřátelům, kteří jsou v nás, ale často jako Boží děti musíme bojovat se světem a s okolnostmi, ve kterých žijeme, tedy s nepřítelem kolem sebe.

Kdo čte Janovy dopisy, určitě zjistí, jaké je nepřátelství tohoto světa. Apoštol Jan nás totiž v každé kapitole varuje před duchem světa. Ano, na jednom místě jasně zakazuje milovat svět:

Nemilujte svět ani to, co je ve světě. Miluje-li kdo svět, láska Otcova v něm není. Neboť všechno, co je ve světě, po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá, není z Otce, ale ze světa. A svět pomílí i jeho chtivost; kdo však činí vůli Boží, zůstává na věky. (1J 2,15–17)

Jakub nás ve svém dopise (1,27) napomíná, abychom se chránili před poskvrnou světa. Apoštol Pavel píše:

A nepřipodobňujte se tomuto věku. (Ř 12,2 KMS)

Pán Ježíš musel často zakoušet nepřátelství tohoto světa. Také věděl, že jeho následovníci toho budou muset mnoho snášet od světa. Proto říká:

Nenávidí-li vás svět, vězte, že mě nenáviděl dříve než vás. Kdybyste náleželi světu, svět by miloval to, co je jeho. Protože však nejste ze světa, ale já jsem vás ze světa vyvolil, proto vás svět nenávidí. (J 15,18–19)

Útrap bude v křesťanském životě vždy dost, proto nás náš text napomíná: „Snášej útrapy jako dobrý voják Ježíše Krista.“ Říká tedy ty snášej, ty plň své povinnosti jako dobrý voják anebo bojovník

Ježíše Krista. V armádě Pána Ježíše Krista nemůže nikdo přenést osobní odpovědnost na někoho jiného. Máme a musíme činit dobré skrze jiné, ale kromě toho musíme všichni osobně do boje.

II. Jak to máme snášet?

„Jak to máme snášet?“ Na to máme v textu náležitou odpověď: „Snášej útrapy jako dobrý voják Ježíše Krista.“ Kdo je dobrý voják? Jaké má mít vlastnosti? Podle čeho jej poznáme? Dobrý voják musí mít nějaké **vědomosti**, musí být dobře vycvičený. Musí dokonale vědět, jak nejlépe použít své zbraně. Ale ani to ještě nestačí. Pokud chce mít velký vliv, pokud chce dosáhnout vysokého postavení, pokud se chce stát důstojníkem, musí mít ještě více vědomostí. Od generála se vyžaduje, aby jeho vědomosti zahrnovaly i znalost nepřítelovy situace. Pokud se nesnaží takovou znalost získat, lze ho považovat za už téměř poraženého. Například v roce 1775 vedl generál Braddock válku proti Indiánům. Naprosto důvěřoval sobě a svému vojsku. Nestaral se však o to, aby měl zprávy o postavení svých nepřátel a aby poznal zvláštnosti jejich způsobu válčení. Tyto chyby, které se nedají ničím omluvit, ho stály život. Tedy, i bojovník Páně, voják Ježíše Krista, potřebuje vědomosti. Bojovník Páně musí znát nepřátele v sobě i kolem sebe. Musí být též dobře seznámen se svou zbraní a s celou Boží zbrojí. Pavel, který vedl válku proti hříchu s nesmírnou horlivostí, říká:

Proto vezměte na sebe plnou Boží zbroj, abyste se mohli v den zlý postavit na odpor, všechno překonat a obstát. Stůjte tedy ,opásání kolem beder pravdou, obrnění pancířem spravedlnosti, obuti k pohotovému službě evangelium pokoje‘ a vždycky se štítem víry, jímž byste uhasili všechny ohnivé střely toho Zlého. Přijměte také ,přilbu spasení‘ a ,meč Ducha, jímž je slovo Boží‘. (Ef 6,13–17)

Křesťanský voják má být zběhlý v Písmu svatém. Boží slovo je jeho meč. Ať už křesťan útočí nebo se brání proti útokům nepřátel, Bible je pro vojáka Páně nejlepší zbraní. Proto máme poslechnout Boží rozkaz zapsaný u Izaiáše:

Hledejte v knize Hospodinově a čtěte... (Iz 34,16)

Druhá vlastnost dobrého vojáka Ježíše Krista je **poslušnost**. V armádě musí být mužstvo bezvýhradně na slovo poslušné. Slavný anglický básník Tennyson ve své básni „The charge of the light brigade“ – „Útok lehké brigády“ – vylíčil snad nejlépe poslušnost vojáků (v krymské válce), jak se můžeme přesvědčit z následujících řádků této básně:

*Tu neplatilo přemítat,
ni mnoha slovy proč? se ptát:
Čin! mužný čin! – přijď cokoli –
a v stínu smrti údolí
se šest set vrhá reků!*

Neposlušnost přináší neštěstí. Mnoho dobře promyšlených plánů se nezdařilo, protože někteří, kterým bylo svěřeno provedení plánu, nebyli poslušní. Veliká zkušenost a výtečné schopnosti vojevůdce nejsou zárukou vítězství, když nepřející generál vyčkává tak dlouho, že nakonec na své místo přijde pozdě. V Pánově vojsku také dochází k nehodám, když se ukáže, že jsou jeho následovníci nevěrní a neposlušní. Poslušnost Bohu a Jeho příkazům je naprosto nezbytná. Kde tato důležitá vlastnost chybí, tam mohou Boží nepřátelé často okamžitě slavit vítězství. Sledujme bojovníky Páně: Nejdříve se zaváží věrně následovat Pána Ježíše. Ale čemu učí pozdější zkušenost? Jak mnoho jich je ve službě Pánu vlašných a lhostejných! Vojsko Páně je tak plné zrádců, že se člověk diví tomu, že to vojsko vůbec ještě stojí, a že v mnoha zemích vítězně postupuje. Copak náš vojevůdce neřekl v Písmu svatém: „Hledejte nejprve Boží království,“ – „Ukládejte si poklady v nebi,“ – „Snažte se vejít těsnou branou“? A jak to plníme? Nemáme snad příkázání (1 K 10,31): „Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite k slávě Boží.“ Dbáme na Boží příkázání? Kdo mezi námi může říct: „Já jsem poslušný služebník Pána Ježíše?“ Ach, moji posluchači! Máme dost důvodů k sebezkoumání. Pokud v sobě nemáme ducha poslušnosti, tak se nemůžeme počítat mezi věrné a udatné bojovníky Páně.

Třetí vlastností dobrého vojáka v armádě Ježíše Krista je **víra**. Kristův voják potřebuje pravou víru ve věc samotnou a ve svého

velitele. Vojsko, které nemá pevnou důvěru ve svého velitele, bývá snadno přemoženo. Ale vojsko, které má lásku a neomezenou důvěru vůči svému generálovi, může snadno překonat všechny těžkosti. Jako příklad si vezmeme generála Sheridana, který svým příchodem k vojsku obrátil porážku ve vítězství. Bylo to v roce 1864 během občanské války v Americe. Generálova armáda musela v jeho nepřítomnosti čelit útoku. Nevydržela ho a dala se na útěk. Generál byl asi pět mil daleko. Ale když uslyšel střelbu z děl, jel co nejrychleji na pomoc svému vojsku. Ačkoliv vojsko již ve zmatku couvalo, když k němu přijel, přesto dokázal, proto, že mu vojsko důvěřovalo, vyvolat takové oživení a takovou odvahu, že se jeho vojáci obrátili proti těm, kteří je hnali. Nepřítele porazili a zahnali. Jestliže duch, udatnost a dřívější sláva generála Sheridana dokázaly vzbudit v jeho vojsku takovou důvěru a moc, o co víc důvodů má voják Ježíše Krista pohlížet s plnou důvěrou na Něho a s udatností plnit Jeho rozkazy! Jakpak by v nás nevzbudily pevnou víru ty vznešené vlastnosti Ježíše Krista jako je Jeho láska, a pak zejména to, co udělal pro naše vykoupení, k čemuž se nedá přirovnat nic na světě! I ten nejlepší důstojník vydá někdy špatný rozkaz. Vůdce a původce našeho spasení však nikdy nepochybil. Tomuto veliteli můžeme a máme důvěřovat plně. Pro činnou i trpnou službu v Božím království, tedy pro konání i snášení, není žádná vlastnost důležitější než víra v Ježíše Krista a Jeho evangelium. Láska a úplné sebeobětování velice přispívají k posílení víry. Vojsko, které není nadšeno pro věc, za níž má bojovat, je oslabeno. Kde však panuje vroucí láska, tam nechybí vydatné posílení. Po bitvě u Antietam v Americe šel jeden poslanec na bojiště, aby navštívil raněné. Našel tam jednoho svého rodáka, který byl smrtelně raněný. Zeptal se ho, jestli pro něj není těžké umírat tak daleko od drahých příbuzných. Ano, zněla odpověď, ale copak nevidíte támhle na pevnosti náš prapor, který tam vítězně vlaje! Kdybych měl dvacet životů, všechny bych obětoval za milovanou korouhev. Kdyby tedy všichni, kteří se nazývají křesťané, měli podobnou lásku k věci, podobnou víru v prapor ukřižovaného Ježíše, brzy by zvítězili nad hříchem. Na celém světě neexistuje jediná stejně slavná věc, za

kteřou mají věrné duše bojovat, než jakou je pravda evangelia Ježíše Krista.

Toto evangelium dalo světu již veliké požehnání, a poněvadž ještě teď dopřává miliónům duší čistou radost a nejlepší útěchu, má pro něj člověk mít neutuchající nadšení. Jestli existuje něco, o čem můžeme věřit, že to potrvá, že to bude požehnané a vítězoslavné, je to bezpochyby slavné evangelium.

Mezi vlastnosti vojáků, které se nejvíce chválí, patří dále **udatnost a zmužilost**. Kdo chce slavně bojovat, kdo chce snášet válečné svízele, musí být bohatě vybaven udatností a zmužilostí. Tyto dvě vlastnosti jsou pro bojovníky Páně zřovna tak potřebné jako pro světskou armádu. Avšak je bohužel pravda, a to velmi smutná, že mnozí vojáci, kteří se nazývají křesťané, a pro vlast bojují udatně, jsou bázlivi, když nepřátelé napadají Boží pravdu. Všichni, kteří se v službě pro Pána dosud projevovali nesměle, by měli upřímně zvážít slova Pána Ježíše:

Kdo mně však zapře před lidmi, toho i já zapřu před svým Otcem v nebi. (Mt 10,33)

Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej. Jaký prospěch má člověk, který získá celý svět, ale sám sebe ztratí nebo zmaří? (Lk 24,6–7)

Před několika roky ležel jeden mladý vzdělaný muž na smrtelném loži. Někteří jeho příbuzní stáli kolem něho a byli velmi smutní. Mladý pan Tyng (tak se nemocný jmenoval) mluvil jen málo, ale co říkal, mělo velikou váhu, a jeho slova můžete teď vidět v mnoha křesťanských domech jako heslo. Řekl: „Stůj pevně při Ježíši Kristu.“ Působit mezi lidmi, jejichž srdce hoří pro Boží pravdu, není těžké, ale bránit Boží slovo a království tam, kde jsou posměvači, nebývá lehké. Bojovat pod praporem Pána Ježíše a pevně při něm stát, když se tím vydáme v posměch, vyžaduje udatnost. Mezi udatností a zmužilostí je rozdíl. Udatnosti je třeba jen ve zvláštních případech, ale bez zmužilosti se neobejdeme ani na okamžik. Zmužilost nezbytně potřebujeme, když umdléváme, zapíráme sebe sama, snášíme těžkosti, utrpení atd.

Pro bojovníky Pána Ježíše je zmužilost nutná stejně jako pro světské vojáky. I ti musí zapírat sebe, snášet těžkosti, trpět a vytrvat. Ale my v tom všem udatně vítězíme skrze toho, který si nás zamiloval (Ř 8,37).

Toto krátké a lehké soužení působí přenesmírnou váhu věčné slávy. (2 K 4,17)

A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,20)

Zůstaňte ve mně a já ve vás. ... Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce. (J 15,4.2)

Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha. (Ř 8,28)

Z dalších vlastností, které jsou pro vojáky důležité, postačí připomenout jen ještě dvě, a to bratrskou lásku a ustavičnou horlivost. Obtíže v životě vojáků se často zmenší díky bratrské lásce. Na dlouhých pochodech se často stane, že silní vojáci nesou částečně břemena vojáků slabých. Ve vojsku Páně se má každý voják snažit nést břemeno svého bratra (Ga 6,2):

Berte na sebe břemena jedni druhých.

a také v Římanům 15,1-2.

Mezi věci nejdůležitější, které mohou pojistit výsledek, patří pravá horlivost. Tato horlivost má být taková, aby se mohla pojmenovat slovem „stálá“. Vojsko, které ztratí horlivost při prvních těžkostech nebo v nepřítomnosti generála, je tím již přemoženo. Co o horlivosti psal apoštol Pavel, mají všichni dobře zvážít:

Je správné horlit, ale pro dobrou věc a vždycky, nejen tehdy, když jsem u vás. (Ga 4,18)

A jestli má někdo důvody ke stálé horlivosti, pak je to určitě právě voják či bojovník Páně. Vždyť kdo má takového vůdce a kdo bojuje za tak důležitou věc? Bohužel ti nejvznešenější lidé, křesťané, jsou vojáky pro parádu, když zůstávají v táboře. Je jistě důležité, aby to veliké vojsko až do posledního muže vtrhlo na bitevní pole a ustavičně bojovalo zbraní lásky a dobrého příkladu. Kdyby se tak dělo, celý svět by brzy uznal Pána Ježíše jako pravého vítěze a jediného Spasitele.

Měli apoštolové tyto dobré vlastnosti vojáků Pána Ježíše? Měli vědomosti? Byli poslušní? Byli oděni vírou, zmužilostí a udatností? Nacházíme u nich bratrskou lásku a stálou horlivost? Jistě musíme uznat, že měli tyto vlastnosti. Ale, milí přátelé, ani my sami nemáme být bez těchto vlastností. Každý se má znovu cele obětovat Božskému původci našeho spasení. Čím to, že apoštolové byli tak mocní? Proč byli s to tolik snášet a konat?

Apoštolové krmili své duše potřebným pokrmem, totiž Božím slovem, a otevřeli své srdce Duchu svatému. Byli oblečeni mocí z výsosti a měli pravé obecenství s Ježíšem Kristem, který je sám Pravda. Mimo něj pravdu nehledali, a proto ji našli a v ní stáli. Apoštolové jsou pro nás příkladem bojovníků. Apoštoly máme následovat jako následovníky Páně a budeme tak spokojenější a užitečnější, a na konci života pak budeme moci zvolat s apoštolem Pavlem:

*Dobrý boj jsem bojoval, běh jsem dokončil, víru zachoval.
Nyní je pro mne připraven vavřík spravedlnosti, který mi dá
v onen den Pán, ten spravedlivý soudce. A nejen mně, nýbrž
všem, kdo s láskou vyhlížejí jeho příchod. (2 Tm 4,7–8)*

*Albert Warren Clark (1842–1921) byl americký misionář
v Čechách (resp. v Rakousku-Uhersku), a patřil k zakla-
datelům Svobodné církve reformované.*

Kázání je ze souboru Cena duše, Praha 1888.

Upravil P. Papež

LIDÉ BUDOU UMÍRAT, ABY ŽILI, A ŽÍT, ABY UMÍRALI

Jan Želivský

Článek na stránkách Soli Deo Gloria – [zde](#).

Zlomek kázání Jana Želivského z r. 1419

Mluvím názorně z ohledu na vaši lidskou slabost: Jako jste se dříve propůjčovali k službě nečistotě a nepravosti k bezbožnému životu, tak se nyní dejte do služby spravedlnosti k posvěcení. Když jste byli služebníky hříchu, měli jste svobodu od spravedlnosti; jaký jste tehdy měli užitek z toho, zač se nyní stydíte? Konec toho všeho je přece smrt. Avšak nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími, máte z toho užitek, totiž posvěcení, a čeká vás život věčný. Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 6,19–23)

Mluvím k vám názorně. Naše tělo bylo zajisté při počátku stvoření silné, zdravé, vyhovující a poslouchající duši, ale po hříšném pádu se stalo slabým, bezmocným a zatěžujícím duši i strhujícím ji. Tělo, které je porušené, zatěžuje duši (Mdr 9,15). Proto blažený Pavel, tajemník nebeského dvora, ježto byl vytržen až do třetího nebe a spatřil tam dvorskou službu, jako králův zplnomocněnec nás chce poučit, i praví: „Mluvím k vám názorně.“ Nováčkům zajisté nelze uložit těžší úkoly. Proto jako zkušený lékař své učení přizpůsobuje, aby zmírnil naši slabost. Takový je i přirozený běh věcí, že děti živíme zprvu pokrmu lehčími, později těžšími. Jakmile však ve víře poněkud zdomácněli, hned je ohnivě napomínal, řka: „Ó, pošestilí Galatští!“ I žalmista praví: „Odvracej mé oči, ať nehledí na šalebnost“ (119,37). Nezhavujte svou duši nečistotou. Svatí buďte, protože já jsem svatý (Lv 11,44). Augustin: „Tak jako nás k hříchu nepudila bázeň, nýbrž žádostivost, tak i ke spravedlivému životu

nás nemá pobízet strach z trestu, nýbrž láska ke spravedlnosti.“ Jako by chtěl říci: Sluší se, abyste spravedlnosti dali to, co jste přáli nespravedlnosti. To je lidské, je to názorná věc. Lépe je tedy sloužit Bohu než ďáblu, neboť Boha neužrjí, kdo není čistého srdce. „Blahoslavení čistého srdce“ (Mt 5,8). Čistotou srdce se mysl ubrání zločinu. Bůh shlíží jen na čisté a chrám Boží nemůže být jiný než čistý, jako zase chrám ďábla nemůže být čistý. Vydávejme tedy těla svá jako Maria Magdalská. Smilní-li tělo, všechny jeho údy přislужují smilstvu. Jediný hřích přivodí všechny hříchy.

Když jste byli služebníky hříchu, tedy, když nad vámi panoval hřích, byli jste cizí spravedlnosti, nedostávalo se vám spravedlnosti Páně a otrocky jste sloužili nepravosti. Svobodní jste byli od Boží služby asi tak, jako je uprchlý otrok svobodný od služby svému pánu. Od koho kdo je přemožen, tomu je i v službu podroben (2Pt 2,19). Každý, kdo činí hřích, je služebník hříchu (J 8,34). Jak zhoubná služba, jak zlá otročina, kde panuje vina a spravedlnosti dán je výhost. Praví Augustin, že dobrý člověk, i když slouží, je svobodný, a zlý člověk, i když kraluje, je otrokem netoliko jednoho člověka, nýbrž, což je mnohem horší, tolika ďáblů, kolika neřestí. My, kteří jsme z této služby vysvobozeni skrze Ježíše Krista, nesmíme nadále sloužit neřestem.

Jaký jste měli tehdy užitek? Jako by říkal: Když jste dosáhli žádostivosti svých chtíčů jako prasata a šelmy, jaký jste z toho měli užitek? Vždyť nyní se za to svou zdravou myslí stydíte! Naše chloubka je svědectví našeho svědomí, že v prostotě a v upřímnosti Boží, ne v moudrosti tělesné, ale v milosti Boží jsme žili na tomto světě (2K 1,12). „Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní. Dát se vést sobectvím znamená smrt, dát se vést Duchem je život a pokoj“ (Ř 8,5–6). Ambrož: „Kdo odstupuje od pokladu, má nouzi, kdo od pramene, žízní, kdo od ctnosti, chátrá, kdo od moudrosti, hloupne, sebe sama se vzdává, kdo se od Pána oddaluje.“ Hle, kam až svádějí tělesné rozkoše, až k smrti věčné tě zavedou! Dříve než poznali víru Kristovu, sloužili Římané všem neřestem, jež by bylo nechutné vyjmenovávat; když však se jim dostalo víry,

styděli se nejenom za své skutky, nýbrž ještě i za své vzpomínky na ně. I my bychom se tak měli hanbit, opakující se žalmistou: „Neustále mám před sebou svoje zostuzení, tváře mi pokrývá hanba“ (Ž 44,16). Proti tobě, tobě samému zhřešil jsem, smiluj se nade mnou (Ž 50,6)!

Nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími. Stvoření zajisté tobě, učitelu, posluhujíc, rozněcuje se k trápení proti nespravedlivým a ulevuje, aby činilo dobrodiní (Mdr 16,24). „Proto praví Hospodin: Ty jsi můj služebník, Izrael, v tobě se oslavím“ (Iz 49,3). To bych raději umřel hladem, než aby mne někdo zbavil této chlouby! Nemohu se chlubit tím, že kážu evangelium; nemohu jinak, běda mně, kdybych nekázal. Jsem svoboden ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal. Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl. (1K 9,15–16.19.23).

Nyní, když jste byli osvobozeni od hříchu a stali se služebníky Božími. Mluvil Hospodin k Abrahamovi: „Tvoji potomci se přestěhují do cizí země a budou tam bydlet; udělají z nich otroky a po čtyři sta let s nimi budou zle nakládat. Ale já budu soudit národ, který je zotročí (Sk 7,6–7). Když jsem přišel do Asie, sloužil jsem Pánu se vši pokorou i s mnohými slzami a pokušeními (Sk 20,18–19).

Máte z toho užitek, totiž posvěcení, a čeká vás život věčný. Mzdou hříchu je smrt. Duše, kteráž hřeší, zemře (Ez 18,4). Žádost, když počne, porodí hřích, a dokonáný hřích plodí smrt (Jk 1,15). Svévůli připraví smrt jeho zloba (Ž 34,22). Ženou se jak ovce do podsvětí, sama smrt je pase (Ž 49,15). Vždycky budou lidé umírat, aby žili, a žít, aby umírali.

V Kristu Ježíši, Pánu našem. Uzříte mne, neboť já jsem živ, i vy živi budete (J 14,19). Království jeho pak nebude konce.

*Z výboru kázání „Výzva Jana Želivského“, uspořádal
A. Molnár, vydal Kalich 1954. Jazykově upraveno.*

MYŠLENKY O KÁZÁNÍ

James W. Alexander

Článek na stránkách *Soli Deo Gloria* – [zde](#).

1. *Formálnost kázání* – Aniž bych si pochvaloval, že jsem byl někdy výmluvný, jsem přesvědčen, že nejúčinnější kázání, která jsem kdy pronesl, byla ta, na která jsem se nejméně pravidelně připravoval. Přál bych si, abych mohl kázat tak, jako bych nikdy neslyšel ani nečetl, jak kázání dělají jiní lidé. Formalismus spočívající v systematickém rozdělení a aplikaci je smrtící. A co se týče psaných kázání, co je únavné psát, je únavné poslouchat.

2. *Vyhýbej se abstrakcím* – Chceš-li udržet pozornost, vyhýbej se ve svých kázáních abstrakcím, kromě těch, které jsou pouze úvahou. Od obecných pojmů přejděte k upřesnění a zejména se zaměřte na jednotlivé případy. Kdykoli je to možné, uveďte jméno a místo a proložte je anekdotou. Tímto způsobem byli puritáni, i když byli proklamativní, živí. Každou událost starozákonních dějin dovedli dotáhnout do konce a místo o královské rodině a zradě mluvili o Davidovi a Jidášovi.

3. *Příležitostné poznámky* – Pompeius Veliký byl ze své lodě vylákán na malý egyptský člun, kde byl následně úkladně zavražděn. Než ho probodli, trávil čas čtením knížky, do níž si napsal řeckou řeč, kterou chtěl pronést k Ptolemaiovi.

4. *Podnět z mého posledního kázání* – Nemá-li být kázání úžasně dlouhé, nesmí se psát rozbor nebo shrnutí mnoha bodů. Zjistíte, že na každý máte sotva více než pár stránek, přičemž na takto krátkém prostoru se nemůžete žádnému z témat důkladně věnovat.

Znovu opakuji: V rychlých prvních náčrtech, které píšu jako podklad, je větší síla a spád než v kázáních, která na jejich základě dělám. Proč? Protože při druhém psaní se snažím každý z bodů rozvést. Jak se mohu vyhnout slabosti, která z toho vyplývá? Tím, že napíšu rychlý, vřelý, úderný, srdečný základ v jednom záběru –

a pak udělám už jen o trochu víc: dám mu tvar, proměním poznámky do vět.

5. *Styl* – Často se zmiňuje velká rychlost řeči v britské Dolní sněmovně, ale ta si v ničem nezadá s řeckou rétorikou. Měřítko, které Aristoteles předpokládá a které zřejmě odpovídalo tehdejší době, bylo tak přísné, že z řečnického projevu vylučovalo každou věc, která prozrazovala sebemenší okázalost. K tomuto tématu se podívejte zvláště na to, co je napsáno ve třetí knize Aristotelovy Rétoriky, kap. 2, zejména odst. 10.

A třetí kapitola této knihy, která je o *chladném stylu*, je naprosto zásadní. Zmíněné čtyři příčiny chladné řeči jsou typickým nešvarem mezi našimi Američany. Obdivuhodně také mluví o tendenci měnit prózu v poezii.

6. *Čtení Písma* – Dnes jsem si vzal řecký Nový zákon a při procházení po domě jsem četl 2. list Timoteovi, přičemž jsem se v myšlenkách zastavoval na některých zajímavých místech. Spatřil jsem mnoho nových vynikajících věcí, zasáhlo mě několik nových paprsků světla, a byl jsem více než kdy jindy ujištěn o výtečnosti tohoto způsobu studia Písma. Zvláště když po několika rychlých čteních člověk pokaždé prochází text s větší a větší lehkostí.

7. *O přípravě kázání* – Poznámky k rozhovorům s J. A. A. (Archibald Alexander, 1772–1851) – Můj otec říká, že člověk by neměl začínat s vytvářením plánu. Neměl by čekat, až se mu to dostane do žil. Začněte, ať se cítíte jakkoli; a pište, dokud se do toho nedostanete – ať už je to jakkoli dlouhé. Tak to dělají horníci. Možná nakonec zahodíte všechno, co bylo na začátku. Muži, kteří píší s lehkostí, přemýšlejí nejlépe s perem v ruce. To platí pro kázání i pro knihy. Možná by bylo dobré napsat kázání „na první dobrou“, a pak začít znovu a psát úplně nově, ne kopírovat, nebo se dokonce dívat na to druhé, ale psát s využitím všeho světla, které vystalo z předchozího cvičení.

8. *Kázání* – Poslední kázání, které jsem napsal na Gn 49, 4, je nejméně evangelizační, jaké jsem kdy měl, a přesto mi to ani jednou nepřišlo na mysl, dokud jsem ho nedokončil. Kéž se naučím dávat si pozor na to, jak druhé odsuzuji. Dále ať se naučím, jak je

důležité, aby všechna má psaná kázání byla diskusí o nějakém důležitém bodu učení. Doba to potřebuje a potřebuje to i moje mysl, a to jak s ohledem na teologické znalosti, tak na cvičení se v přemýšlení. S doktrínami zacházej prakticky a se zkušenostmi argumentačně. Vyhýbej se technickým záležitostem, vyhýbej se vršení textů jako kamenů bez malty.

9. *Zabývej se dobrými myšlenkami* – To je velmi důležité. Je to rozhodně víc než otřepaná fráze. Přemýšlej! Pokud tě při čtení něco napadne, zastav se, zvedni oči od knihy a sleduj to. Myšlenky, které se objeví jako první, jsou přirozeně triviální. To platí zejména o ilustracích. Pokud se ale nějaká objeví, sleduj ji a rozveď ji do konkrétních podrobností. Je-li to metafora nebo přirovnání, dotáhni ji do všech jejích dílčích detailů. Zdá-li se ti otřepaná, najdi nějakou podobnou – najdi jich několik. Všechny tyto myšlenkové postupy budou užitečné i jindy, neboť naše dobré myšlenkové pochody se málokdy zcela ztratí. Žádný člověk by nikdy nemohl mluvit bez přípravy, kdyby každá věc, kterou řekne, nebyla doslova plodem okamžiku. Ne, v mnoha případech se díky nějaké asociaci vynoří celý sled myšlenek, který byl po léta zapomenut.

10. *O psaní kázání* (Mému vlastnímu svědomí) – Nastal poslední den Páně v tomto roce a při bilancování své práce máš jistě pocit, že jsi nerozmnožil dar, který ti byl dán. Tvůj talent byl zatím uložen do sátku. Zejména v oblasti psaní jsi byl nedbalý. Mnoho věcí jsi sice napsal, a dokonce i vytiskl, ale jen málo kázání. Svůj čas a práci jsi věnoval věcem druhořadým a podřadným. Ale jen jedna věc je potřebná!

Prozřetelnost ti jako spisovateli dopřála uznání, které ses neodvažoval očekávat a za které nemůžeš být dostatečně vděčný; ale podobně nedostatečný je tvůj zájem o veliké věci Božího království. Přemýšlej nad následujícími:

- I kdyby byl tvůj život ještě dlouho zachován, nedočkáš se lepší doby, než jaká je teď, kdy by ses mohl více věnovat kázání. Zrak, manuální zručnost, paměť i svěžest budou nutně ochabovat.
- Přemýšlej nad tím, jak jsi vytvořil ty věci, které získaly trochu popularity. Všechny byly napsány jednoduše a obzvláště ty,

kteře mají v sobě nejvíce života. Nikoliv však většina tvých kázání. Obrat' nový list. Nevytvářej nové plány příliš pečlivě. Piš, dokud jsi v ráži. Nebud' lakomý na své nejlepší myšlenky a neschovávej si ty nejlepší nápady na konec. Je to jako plnit žaludek hostů polévkou ještě před večeří. Odtud pramení velká část kazatelské dokonalosti tvého otce. Vyzkoušej jeho doporučení rychle a jednoduše napsat to, co tě napadne jako první. A později to metodicky zpracovat.

- Hodně studuješ Písmo a někdy se rozplýváš nad jeho stránkami. Využij těchto chvil a nech své objevy a podněty vplout do kanálu kázání.
- Bud' ochotný napsat i jenom část kázání. Možná ho uděláš celé. A pokud ne, vzpomeň si, jak málo takových úryvků se ti kdy ztratilo. Existuje nějaký, u něhož bys litoval času, který jsi nad ním strávil?
- Modlil ses, aby se tvé záliby, city a zájmy více soustředily na Boží věci; a po krátkou dobu jsi měl pocit, jako by ti tato milost byla do jisté míry udělena. Chraň tento pocit a dej ho k dispozici své kazatelské práci.
- Bůh ti udělil lepší zdraví. Bud' něžně vděčný za takové dobrodiní a udržuj si stále jasný postroj, abys byl připraven, jakmile Bůh nechá zaznít polnici, zařadit se do zástupu nebeských svědků.
- Máš učebnici. Těš se z ní. Věnuj jí víc času. Sbírej roztroušené střípky. Umrťvi ono otálení, které drží tolik plánů v patu.

James W. Alexander (1804–1859)

Myšlenky o kázání (1861)

www.solideogloria.cz
© SoliDeoGloria.cz
Praha 2022